

DZIEŃ POMORSKI

BEZPARTYJNE PISMO CODZIENNE

Największy numer liczy 10 str.

Naczelny Redaktor przyjmuje codziennie od godz. 17-7 w poł.

Wydawca: Pomorska Spółdzielnia W. dawnicza

Konto czekowe P. K. O. Nr 166-31

Cena numeru w Toruniu i na prowincji gr. 20

Reklama w Redakcji nie zwraca

Redakcja Administracja: Toruń, Szeroka 11

Tel. Redakcji: dzienne 402, nocny 211

Telefon Administracji 286

Oddziały: Gdynia, Stadteraben 7, telefon 214-94 — Gdynia, ul. 10 Lutego, tel. 15-44 — Grudziądz, Sienkiewicza 9, tel. 442. Wejherowo, Gdańska 4, tel. 64, — Bydgoszcz, ul. Mostowa 6, tel. 22-18, — Inowrocław, ul. Mar. Piłsudskiego 4a, tel. 312.

Ok IV.

Toruń, sobota 27 lutego 1932

Nr. 47

Wymagania dwu złotych potęg

Chińczycy skutecznie odpierają nieustające ataki japońskie

Szanghaj, 26. 2. (PAT). Na froncie Kiang-Wan walki wczoraj wzmocniły się i one najbardziej zacięte i krwawe ze wszystkich dotychczasowych. Wedle informacji japońskich, Linje chińskie pod Miao-Hong-Czen w odległości 2 mil na północ-zachód od Kiang-Wan zostały zerwane. Po obu stronach są wprowadzone do walki wszystkie oddziały, stojące w dyspozycji.

Na skutek zbombardowania przez Japończyków miejscowości Miao-Hong-Czen w płomieniach. 40 samolotów japońskich bombarduje pozycje chińskie około Kiang-Wan oraz przestrzeń pomiędzy Kiang-Wan a Miao-Hong Czen.

Wczoraj do godzin południowych JAPONCZYCY ZDOŁALI POSUNĄĆ FRONT o 3 MIL, a artyleria japońska przy użyciu ogniem cofające się oddziały chińskie.

W SAMYM KIANG-WAN CHIŃCZYCY TRZYMAJĄ SIĘ W DALSZYM CIAGU, drżącąc wszystkie dotychczasowe ataki.

Szanghaj, 26. 2. (PAT). Samoloty japońskie ścigając cofające się oddziały chińskie, ostrzeliwują nieustannie ogniem karabinów maszynowych. WOJSKA JAPONSKIE PO PRZEŁAMANIU CHIŃSKIEJ LINJI OBRONNEJ, WYKONYWUJĄ RUCH OSKRZYDLAJĄCY W KIERUNKU TASZAN w odległości 3 mil na zachód od Kiang-Wan, zagrażając w ten sposób od tyłu chińskim pozycjom Kiang-Wan.

Szanghaj, 26. 2. (PAT). WOJSKA CHIŃSKIE ODPARŁY Z NIESLYCHANA ENERGIJĄ ATAKI JAPONSKIE, TRWAJĄCE CAŁY DZIEŃ I ROZPOCZĘŁY KONTRATAK, CHIŃCZYCY ODZYSKALI ZNAČZNĄ CZĘŚĆ TERYTORJUM, STRACONEGO W CZORAJ RANO.

Szanghaj, 26. 2. (PAT). Ponowne zbombardowanie Chapei przez Japończyków wywołało nowe potępy, niszcząc wszystko na przestrzeni 15 ha.

Japończycy zbombardowali stację Lungwa na kolei Szanghaj — Hankou w odległości kilku kilometrów od Szanghaju.

Samoloty japońskie rozrzucają odezwy, podpisane przez admirała Nomurę, który obiecuje, że wojska chińskie w razie kapitulacji będą dobrze traktowane, w razie oporu Nomura grozi, że Chińczyków spotka straszny los.

Tokio, 26. 2. (PAT). General Shirokawa wyjeżdża wkrótce do Szanghaju jako głównodowodzący japońskich sił zbrojnych. Na terytorium chińskim znajdują się już prawie trzy dywizje japońskie.

Paryż, 26. 2. (PAT). Na tutejszej giełdzie rozszła się pogłoska, iż rząd chiński postanowił wypuścić pożyczkę „Zbawienia

narodowego" w wysokości 1 miljarda dolarów, która ma być podpisana przez Chińczyków, mieszkających po drugiej stronie Oceanu.

Moskwa, 26. 2. (PAT). Według doniesień sowieckich, Chiny organizują ekspedycję karną przeciw zbuntowanym politykom mandżurskim do oderwania Mandżurji od Chin.

Moskwa, 26. 2. (PAT). Wczoraj miała być opublikowana w Mukdenie konstytucja nowo utworzonego państwa mandżurskiego.

Moskwa, 26. 2. (PAT). Korespondenci sowieccy donoszą z Szanghaju, że zakoń-

czone wyladowywanie przybyłych do Szanghaju posiłków japońskich w sile 15.000 żołnierzy.

Szanghaj, 26. 2. (PAT). Skutkiem długotrwałego bombardowania przez samoloty wojskowe miejscowości Kiang-Wan, Miao-Hong-Czen, Tasang są doszczętnie zniszczone. Pozostały z nich tylko dymiące zgłiszcza.

(o) Londyn, 26. 2. (Tel. wł.). Z rozporządzenia rządu kantońskiego wyleciało do Szanghaju 29 samolotów. Kiedy 3 samoloty japońskie bombardowały Fuczao, wyruszyły przeciw nim 4 samoloty chińskie. Podczas walki jeden samolot japoński został stracony.

Do Mandżurji przez Gdynię wubiera się kilkuset Rosjan z Polski i Gdańska

W tych dniach zjawilo się w Gdyni kilkuset przybyłych z Gdańska Rosjan, którzy, sprzedając różne przedmioty, zbierają sobie pieniądze na podróż do Mandżurji. Jedną z takich grup, licząca 220 osób udała się do Cherbourg, skąd wyjeżdża w tych dniach do Mandżurji w grupie, złożonej z 2.500 osób. Są to przeważnie byli wojskowi, którzy mają zamiar wstąpić do armji Siemionowa w Mandżurji. Następnie grupy po 500 i 1000 osób wyjadą z Ru-

munji, Francji i Niemiec drogą morską do Mandżurji.

Moskwa, 26. 2. (PAT). Prasa sowiecka dowiaduje się, że były carski generał Kosmin w porozumieniu ze sztabem japońskim formuje z emigracji japońskiej w okolicy Mukdena specjalną dywizję. Nowo formujący się oddział białogwardystów ma być rzekomo przeznaczony dla dokonania dywersji w kraju nadmorskim oraz w Zabajkale.

Antyjapońskie demonstracje w Warszawie

Nieznany przechodzień rozpętał szuby w poselstwie japońskim

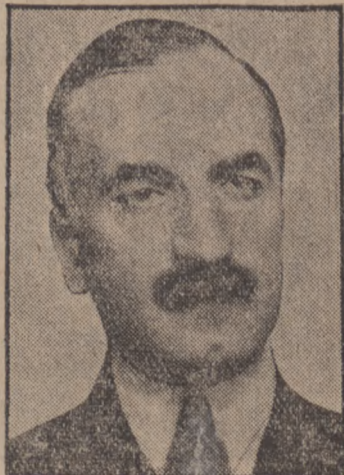
(o) Warszawa, 26. 2. (tel. wł.). Wczoraj wieczorem dokonano zamachu demonstracyjnego na poselstwo japońskie w Warszawie, mieszczące się w gmachu przy ul. Foksal. O godz. 20.30 nieznany osobnik rzucił 2 cegły w okno poselstwa, wybijając szyby. Posterunkowi wszczęli śledztwo, jednakże bez rezultatu.

Jak wynika z dochodzeń, należy przy-

puszczać demonstracji dokonał jeden z Chińczyków, należących do licznej w Warszawie kolonii chińskiej. Chińczycy w Warszawie są zatrudnieni w fabrykach lakierów samochodowych, w których biału człowiek nie może pracować, gdyż zaczyna chorować na nieuleczalne wrzody i umiera, wobec czego przy fabrykach lakierów tych zatrudnia się tylko Chińczyków.

Dr. Kazimierz Papée - komisarzem generalnym Rzplitej w Gdańsku

Warszawa, 26. 2. (PAT). PREZYDENT RZPLITEJ PODPISAL DEKRET ZWALNIJĄCY DR. STRASBURGERA ZE STANOWI-

SKA KOMISARZA GENERALNEGO RZECZYPOSPOLITEJ W GDAŃSKU, RÓWNO- CZESNIE P. PREZYDENT RZPLITEJ MIA-

NIERZA PAPEE, dotychczasowego konsula Rzplitej Polskiej w Królewcu.

Nowomianowany komisarz generalny Rzeczypospolitej w Gdańsku urodził się w Lwowie dn. 10 stycznia 1889 r.; do szkół średnich uczęszczał w Krakowie i Lwowie; studia uniwersyteckie odbywał na uniwersytecie Jagiellońskim i uzyskał tam doktorat prawa na wydziale prawno-politycznym; z początkiem roku 1914 wstąpił do starostwa w Krakowie; podczas wojny światowej wstąpił do 2-go pułku ulanów Legionowych, biorąc udział w kampanji wolińskiej. Z początkiem r. 1919 został powołany do prezydium Rady Ministrów. Następnie przechodzi do Ministerstwa Spraw Zagranicznych jako sekretarz ministra Skrzyńskiego. Następnie pracuje jako referent w wydziale niemieckim. Z początkiem 1922 r. zostaje wysłany do Hagi w charakterze sekretarza legacyjnego, gdzie pozostaje do kwietnia 1922 r., przeniesiony następnie do poselstwa polskiego w Berlinie i przebywa tam do lata 1923 r. Po krótkim pobycie w Min. Spraw Zagran. w Warszawie w wydziale niemieckim zostaje mianowany charge d'affaires w Kopen-

hadze. W r. 1925 zostaje powołany do Centrali, gdzie współpracuje w wydziale wschodnim przy zawarciu szeregu umów, normujących nasze stosunki z Czechosłowacją, Rumunją, Jugosławją i Sowiecami. Następnie zostaje zastępcą szefa wydziału wschodniego Juliana Łukasiewicza, poczem zastępcą i najbliższym współpracownikiem ś. p. Tadeusza Hołówni. — W grudniu 1927 r. został powołany do Ankar jako radca legacyjny i charge d'affaires. Z początkiem r. 1929 pełni funkcje charge d'affaires w Tallinie, zaś w sierpniu 1929 r. został mianowany konsulem generalnym w Królewcu, gdzie przebywał do chwili obecnej.

Dr. Papée odznaczony jest krzyżem oficerskim Polonia Restituta i posiada liczne odznaczenia zagraniczne. Dr. Papée jest synem znanego historyka dr. Fryderyka Papée, byłego dyrektora biblioteki i profesora Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Warszawa, 26. 2. (PAT.). W dniu wczorajszym złożył wizytę w Belwederze i wpisał się do księgi audjencyjnej komisarz generalny Rzplitej Polskiej w Gdańsku p. Papée.

Pan Prezydent R. P. u P. Premiera

Warszawa, 26. 2. (PAT). W czwartek, dnia 25 bm. p. Prezydent Rzplitej przybył do apartamentów prywatnych p. premiera Prystora i złożył osobiście życzenia imieninowe p. premierowi, który dzień swych imienin spędził poza Warszawą. P. Prezydent Rzplitej zabawił u p. premiera około jednej godziny.

Z Senatu

(er) Warszawa, 26. 2. (tel. wł.). Na wczorajszym posiedzeniu Senat przyjął szereg ustaw w brzmieniu uchwalonym przez Sejm, z wyjątkiem projektu ustawy o ulgach egzekucyjno-sądowych przeciwko gospodarstwom rolnym do którego komisja senacka wprowadziła szereg zmian. Senator Stecki (BBWR) zgłosił ponadto poprawkę, by do kredytów uprzywilejowanych zaliczyć również kredyty, udzielane rolnictwu przez krajowe wytwórnie nawozów sztucznych. Senator Pawlykowski (Kl. Ukr.) uważa ustawę za celową i potrzebną. Ustawę przyjęto z uwzględnieniem poprawek komisji i poprawki senatora Steckiego.

Złoty silny jak mur!

(o) Warszawa, 26. 2. (Tel. wł.). Bilans Banku Polskiego na 2-gą dekadę lutego wykazuje zapas złota 602.333.000, t. j. o 40.000 zł. więcej niż w poprzedniej dekadzie. Pieniądze i należności zagraniczne, zaliczane do pokrycia, zmniejszyły się o 8.201.000, nie zaliczone do pokrycia zwiększyły się o 7.071.000. Stosunek procentowy obiegu biletów wyłącznie złotem wynosi 45,88 proc. czyli o 15,88 proc. ponad pokrycie statutowe, pokrycie kruszcowo-walutowe zaś 50,55 proc. czyli o 10,55 proc. ponad pokrycie statutowe. Wreszcie pokrycie złotem obiegu biletów wynosi 56,35 proc.

Przeciw nowej ustawie emerytalnej zaprotestowało 13 organizacji urzędniczych

(o) Warszawa, 26. 2. (tel. wł.). Trzynastu organizacyj urzędników państwowych postanowiło wystosować list otwarty do posłów i senatorów BBWR z protestem przeciw nowej ustawie emerytalnej.

Bojkot prądu elektrycznego rozszerzył się i na Warszawę

(o) Warszawa, 26. 2. (Tel. wł.). W ostatnim czasie ludność całego szeregu miast, jak Piotrkowa, Radomska, Częstochowy, Radomia, Kielce, Łódź, Wilna, Białegostoku, Przemysła, rozpoczęła bojkot prądu elektrycznego na znak protestu przeciw zbyt wygórowanym cenom, pobieranym przez elektrownie. Obecnie do tego bojkotu prądu elektrycznego ma przyłączyć się również Warszawa. Wyłonił się specjalny Komitet, który ma zająć się tą sprawą.

Praca nad nową Konstytucją

W dniu 3 marca 1931 r. wniesiony został do kaski marszałkowskiej i tegoż dnia znalazł się na porządku dziennym plenarnego posiedzenia Sejmu projekt nowej ustawy konstytucyjnej, opracowanej przez klub BBWR. Na tem tle przypomnijmy sobie, że:

- 1) Prezydent Rzplitej, rozwiązując Sejm poprzedni, stwierdził niezdolność jego do przeprowadzenia zmiany Konstytucji oraz wyraził pogląd, że nowy Sejm powinien właśnie dzieła tego dokonać,
- 2) Marszałek Piłsudski w wielokrotnych swoich enuncjacjach wyraźnie uznał sprawę naprawy ustroju za najważniejszą zagadnienie obecnych czasów;
- 3) kampania wyborcza do obecnego Sejmu, zakończona zwycięstwem BBWR, prowadzona była przez Bezpartyjny Blok pod hasłem zmiany ustroju w myśl zasadniczych założeń naszego projektu.

Powyższe trzy momenty świadczą wymownie o tem, że naprawa ustroju była i jest naczelnym postulatem Obozu pracy państwowej. Wiemy również o tem, że Marszałek Piłsudski był i jest przeciwnikiem „oktrojowania“ Konstytucji, mimo że spodziewali się tego nawet jego przeciwnicy polityczni. Natomiast uważał, że możliwie najszersze warstwy społeczeństwa, rozumiejąc konieczność zmiany ustroju, powinny w wielkiem dziele tem współpracować z inicjatorami, tak, by nowa Konstytucja wyszła niejako z łona samego społeczeństwa i odzwierciedlała możliwie najwierniej przemianę pojęć i zjawisk, zamykających się w ramach państwa.

Tak też się stało.

Projekt BBWR nie ma charakteru „dogmatycznego“, lecz jest projektem dyskusyjnym, oczekującym odpowiedniego przepracowania ze strony Sejmu. Dla uporządkowania i postawienia na właściwym poziomie dyskusji, po zasadniczym referacie wicemarszałka Cara w dniu 17 marca 1931 roku o zagadnieniu konstytucyjnym w Polsce i przemianach ustrojowych, dokonywujących się po wojnie w Europie, — podzielono w Komisji Konstytucyjnej całość materiałów na 18 referatów i wybrano referentów. Po wznowieniu prac komisji w październiku 1931 r. uzyskano już wyniki ankiety, rozpisanej wśród wybitniejszych prawników i działaczy społecznych bez względu na ich przynależność polityczną, oraz pierwszych pięć referatów posłów: Cara, Podolskiego i Seidlera.

Zgodnie z intencjami czynników kierowniczych Obozu Marszałka Piłsudskiego, nowa Konstytucja nie powinna polegać wyłącznie na konstrukcji prawniczej, lecz być żywym tworem, zrodzonym z ducha i geniuszu całego narodu polskiego na podstawie przesłanek nowej rzeczywistości ustrojowej, która po wielkiej wojnie tworzy się w całym świecie na gruzach wczorajszego ustroju.

W dyskusji nad nową Konstytucją ścierają się różne opinie. Jednakże tezą bezsporną i wspólną dla wszystkich referentów jest postulat organizacji: silnej, niezależnej władzy rządzącej w państwie.

Z tego postulatu wynika dążenie do wyposażenia Głowy Państwa w najwyższe atrybuty władzy istotnej, a co za tem idzie, do uniezależnienia najwyższego czynnika od partijnie zorganizowanych ciał ustawodawczych, co da się osiągnąć w drodze plebiscytu. Gwarancją trwałości i skuteczności uprawnień Głowy Państwa, jako czynnika nadrzędnego, jest odpowiednio zorganizowane społeczeństwo, znajdujące swój wyraz w charakterze, kompetencji i sposobie powoływania ciał ustawodawczych.

W projektowaniu nowej Konstytucji obaj dotychczasowi referenci pozostawiają ciałom ustawodawczym narazie charakter polityczny, stoją bowiem na gruncie ewolucyjnego ich przekształcenia w formy nowe zgodne z wytworzonym po maju 1926 roku stanem faktycznym, oraz z narastającymi w całej Europie procesami ustrojowymi.

W szczególowej dyskusji nad przyszłym charakterem przedstawicielstwa narodowego zgodzono się, że w miarę jak momenty natury gospodarczo-społecznej biorą górę nad momentami politycznymi czy partijno-politycznymi, — to rólę sobie drogą równo w Polsce, jak

i w innych państwach, zasada przedstawicielstwa zawodowego. Proces ten w Europie znajduje się wprawdzie dopiero w początkowym stadium rozwoju, lecz wykazuje już wszelkie dane, iż on właśnie zadecyduje o przyszłej organizacyjnej formie ustrojowej społeczeństw. Z tego względu, — projektowana ordynacja wyborcza dopuszcza wybór przedstawicieli narodu na innej, niż dotychczas zasadzie, nowa Konstytucja zaś — zgodnym zdaniem referentów — musi być tyle elastyczna, by dopuszczała odpowiedni dobór formy przedstawicielstwa zawodowego w miarę ustalania się i utrwalania przewidywanej organizacji społeczeństwa.

Prace konstytucyjne, jak wynika z powyższego, zakrojone są na miarę histo-

ryczną. Społeczeństwo powinno sobie zdawać sprawę z ogromnej wagi tych prac dla państwa, a raczej z tego, że nowy układ sił społecznych, o wybitnej przewadze czynnika gospodarczo-społecznego, wymaga wprowadzenia odpowiednich form ustrojowych jako warunku rozwoju, a może i istnienia państwa.

Odcinek prac konstytucyjnych traktowany jest w Obozie Marszałka Piłsudskiego jako jedno z najgłówniejszych zadań, a BBWR szczęśliwym rozwiązaniem problemu konstytucyjnego wykaże raczej swego bytu wobec obecnego i wobec przyszłych pokoleń. Im silniejszą zaś będzie wola całego społeczeństwa w tej najżywniejszej dla państwa sprawie, — tem realniejszym i bliższym będzie wprowadzenie w życie nowego ustroju.

Plan akcji eksportowej

W opracowaniu sfer rządowych i gospodarczych

Sprawa wzmocnienia eksportu zagranicę stała się przedmiotem zastanowień i obrad w ostatnim czasie. W rezultacie po obradach w ministerstwie przemysłu i handlu oraz w komitecie ekonomicznym ministrów zgodnie z postulatami kół gospodarczych postanowiono skupić wszystkie sprawy dotyczące wywozu w państwowym instytucie eksportowym.

Według ostatnich doniesień w Banku Gospodarstwa Krajowego i w innych bankach państwowych otwarte były specjalne kredyty handlowo-eksportowe; plan tej akcji kredytowej jest już w opracowaniu. Równoległe rozwinięta ma być akcja zmierzająca do ożywienia handlu wewnętrznego oraz naturalnego obniżenia cen eksportowych. W tym celu ma być przedyskutowany obniżona taryfa kolejowa; również

w czasie najbliższym mają być wydane rozporządzenia wykonawcze do noweli o podatku obrotowym.

Dalsze wiadomości mówią o tem, że podjęta będzie rewizja t. zw. stałego obciążenia produkcji. Rewizja ta dotknie w zasadzie produkcji przemysłu skartelizowanego i nieskartelizowanego. Wiadomą jest rzeczą, że wskaźniki cen towarów skartelizowanych są daleko wyższe od wskaźników towarów nieskartelizowanych. Różnica ta będzie przez organy rządowe poddana specjalnej analizie, której efektem niezawodnie będą poważne zmiany w produkcji. Szczególnej aktualności w tych warunkach nabiera prawne uregulowanie kartelizacji przemysłu.

Wszystkie te zamierzenia mają na względzie w pierwszej linii spotęgowanie

Patriotyzm gospodarczy we włoszech

Kampania na rzecz popierania wyrobów krajowych

Akcja popierania wytwórczości krajowej w Italji została skoncentrowana w „Comitato per il Prodotto Italiano“, w którego skład wchodzi przedstawiciele związków przemysłowych, rolnictwa i handlu. Komitet pozostaje pod kierownictwem byłego ministra gospodarstwa narodowego Bellusa. W związku z obchodem dnia marszu na Rzym, Komitet wydał odezwę do narodu włoskiego, nawołując do niekupowania towarów obcych, by w ten sposób nie odejmować chleba robotnikom własnym.

Prasa prowadzi planową kampanję w kierunku zwalczania uprzedzenia do towarów krajowych, jakie w wielu razach wykazuje publiczność włoska, podnosząc stale, że przemysł włoski coraz więcej się udoskonala. Prasa wykazuje również, że zagranicę znajduje się znacznie mniej wyrobów włoskich, niż Italja mogłaby wysłać, z czego wynika potrzeba wzmocnienia eksportu przy jednoczesnym wyeliminowaniu importu towarów, które mogą być wyprodukowane w kraju. Prasa podkreśla, że każdy Włoch, kupujący towary zagraniczne, szkodzi interesom narodowym, oraz że w obecnej chwili samowystarczalność gospodarstwa jest jednym z nakazów każdego nieomal kraju.

12 i pół miliona zł. na zasiłki dla bezrobotnych w marcu

(o) Warszawa, 25. 2. (Tel. wł.). Zarząd Główny Funduszu Bezrobocia przyjął preliminarz budżetowy na marzec. Preliminarz przewiduje na zasiłki dla bezrobotnych i kosztów przejazdu 12.500.000 zł.

Liczba bezrobotnych, uprawnionych do pobierania ustawowych świadczeń, wyniesie w marcu 160.000.

eksportu. Według poważnych opinij, rząd realizując swój rozległy plan eksportowy, może, mimo złych warunków, liczyć na powodzenie.

Gdy armaty grają pod Szanghajem

Zawile drogi Ligi Narodów

Wybitny publicysta francuski, Stefan Lauzanne, omawia na łamach „Matin“ sprawę osłabienia autorytetu Ligi Narodów, które stało się dzisiaj faktem niepodlegającym dyskusji.

„Armaty grające pod Szanghajem — pisze francuski publicysta, — wykazały szereg prawd, których tylko ślepi i głupi nie zechcą uznać. Pierwszą prawdą jest to, że Liga Narodów wykazała zupełną nieudolność w przeszkodzeniu narodom, aby się nie biły i nie zabijały. Tem samem zachwiało się podstawa, na której została zbudowana Liga Narodów bowiem nie została ona tworzona dla współpracy międzynarodowej, lecz dla utrzymania pokoju. Z chwila, gdy pokój utrzymać nie może, — staje się zerem.

Drugą prawdą jest, że Liga Narodów, która się okazała niezdolna do przeprowadzenia swych postulatów, przedstawiła się dziś w

świetle śmiechoci. Jej arcykapłani nie przestają od lat dziesięć wygłaszać głośniebrzmiających przepowiedni, które są paradoksami: „My jesteśmy sumieniem świata! Precz z karabinami! Precz z armatami! Póki my istniemy nie będzie wojny!“ Wszystkie te deliracje, które się propaguje dziś w blasku rwa-nych pożarów na Dalekim Wschodzie, są tylko bolesnemi i fałszywymi obietnicami.

Trzecią prawdą jest, że Liga Narodów, która jest nieudolna i śmieszna, jest jeszcze niebezpieczna. Jałkowiłbyłby odwracał ten problem, dojdziemy zawsze do tego samego punktu: — dwie potęgi, które dziś walczą ze sobą w Azji, reprezentują jedyną postać i ład, druga — anarchję i nieład. Pierwszem zadaniem Ligi było, wyrzucić nacisk na siły rozkładowe — aby ustąpiły (?). Postępuje ona wręcz odwrotnie. Od początku zwracała się z napomnieniami do żandarmów, zamiast do bandytów; zachęcała bandytów a zirykowała żan-

darmów. Postawiła na tej samej platformie Japonję i Chiny: cywilizację i barbarzyństwo; rozdmuchała konflikt. Może nie namyślnie, — niemniej: rzeczywiście. Jeśli dom się pali, mało ma znaczenia, czy pożar wybuchł z przypadku czy z podpalenia!

Liga Narodów a zwłaszcza jej sekretarjat wie, że Chiny nie są zdolne do dotrzymania swych zobowiązań, gdyż od 10 lat zalegają finansowo wobec tejże Ligi i kolejno nie dotrzymywały wszystkich swych obietnic, tak słownych jak i pisemnych. Tam, gdzie niema rządu, któryby uiszczał wpłaty należne Lidze Narodów, nie można mieć nadziei, by się znalazła władza zdolna do poszanowania traktatów. Pomimo to, sekretarjat genewski ukrywał to nie dotrzymanie słowa przez Chiny i pracował wszelkimi siłami nad przeprowadzeniem wyboru Chin do Rady Ligi Narodów, co mu się zresztą w zupełności udało.

Uwagi publicysty francuskiego aczkolwiek niewątpliwie zbyt pesymistyczne i przejawskrawione, muszą jednak wzbudzić żywe zainteresowanie w Polsce, która bardzo ściśle związana jest z Ligą Narodów, nie tylko jako jej członek, lecz i jako państwo częstokroć przez swych wrogów przed Trybunałem tejże Ligi oskarżana, że tylko wspomniemy choćby sprawy gdańskie, skargi Niemców śląskich, występy Mileny Budnickiej i t. d. Przytem, pamiętać musimy, że Polska jak i wszystkie inne państwa płaci Lidze kolosalne sumy, co w dzisiejszych kryzysowych czasach jest bynajmniej nie bagatelką.

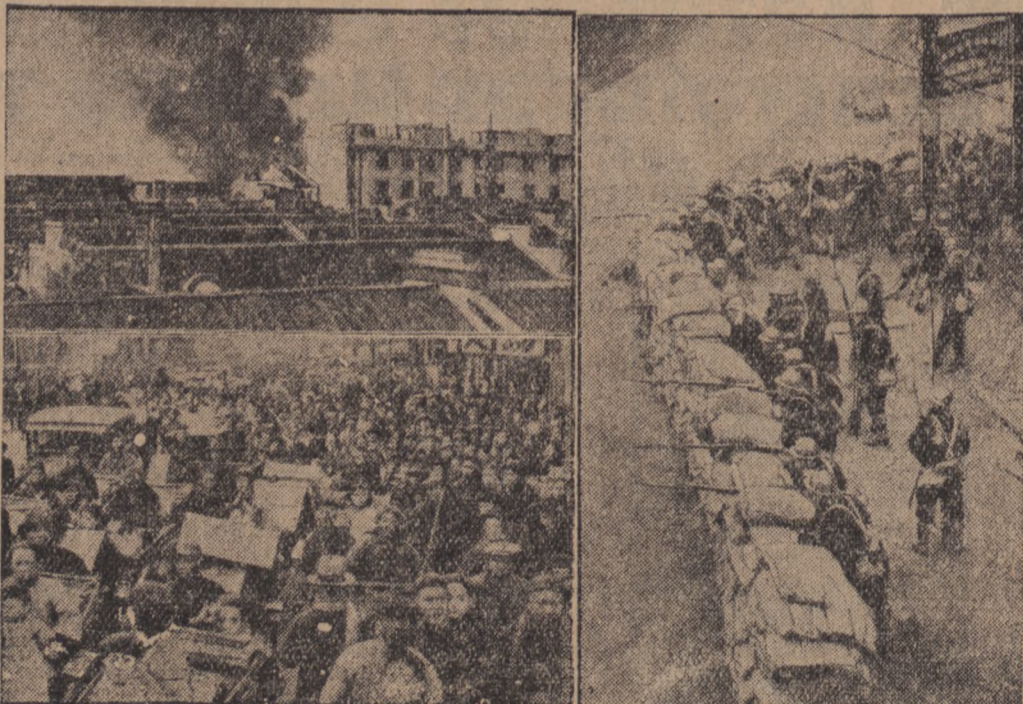
Nie możemy jednak pragnąć tak, jak to jest marzeniem Sowietów, aby ta słabiuchna istotnie roślinka dobrej woli i stworzenia trwałego pokoju została zniszczona. Przeciwnie, —

LIGA NARODÓW POWINNA ISTNIEĆ

i dalej prowadzić żmudne swe usiłowania. — Trzeba jednak, by wszyscy jej członkowie zspolili się w pracy nad zreorganizowaniem tego, co — być może — zapewne jest jeszcze nieudolne w jej niemowlęcych poniekąd poczynaniach, — a nad rozwinięciem i umocnieniem drżących w jej ideologii walorów bezczynnych.

Dla osiągnięcia tego celu należy przede wszystkim baczenie patrzeć na palce wątpliwych i podejrzanych członków Ligi: — Sowietów i Niemców.

Szanghaj w ogniu walk

Pierwsze oryginalne zdjęcia z terenu walk w Szanghaju. U góry płonące przedmieście Czapei, u dołu rzesze uchodzących z płonącej dzielnicy Chliczyków. Po prawej stronie barykada z worków z piaskiem u granic Czapei dzielnicy międzynarodowej. Za barykadą marynarze japońscy.

W obronie rolnictwa na Pomorzu

Nadzwyczajne walne zebranie Pomorskiego Związku Ziemiańców

W sali posiedzeń Rady Miejskiej w Toruniu odbyło się nadzwyczajne walne zebranie członków Pomorskiego Związku Ziemiańców, zwołane w myśl statutu na żądanie członków oddziałów Brodnica, Działdowo i Lubawa.

Zebrańnię zaszczylił swą obecnością p. Wojewoda Pomorski Kirtklls. Zagajając nadzwyczajne walne zebranie, p. hr. Dąbski wyjaśnił powód i cel zebrańnię, poddając rzeczowej analizie obecny stan życia gospodarczo-rolniczego w Polsce.

„Żyjemy — mówił mówca — w trzecim niejako okresie organizowania zębów państwowości polskiej. Po okresie pierwszym, w którym dokonany został szereg koniecznych narodowych porywów zbrojnych, po okresie drugim zwanym przedmajowym, nastąpił trzeci okres, w którym czyn Wodza stworzył Obóz Pracy, stawiającej interes państwa ponad interesem partji. Przeciw Obozowi Pracy stanął silny obóz opozycji nietylko rzeczowej, ile wyraźnie bojowej. To utrudniało wprowadzenie reform ustawodawczych. Rolnictwo, które najtrudniej znosi eksperymenty doktryn i ponosić musiało skutki złego ustawodawstwa, musiało cierpieć dalej. Gdy i w Polsce uderzył światowy kryzys cen, nastąpiło załamanie. Rolnictwo jest podstawą sił gospodarczych w Polsce. Z upadkiem rolnictwa musi powstać bezład państwa. Celem naszego zebrańnię jest wskazać wyraźnie, że wybiła ostatnia godzina wołania o czyn. Dłużej czekać nie możemy. Podkreślana przez p. Ministra Rolnictwa w Sejmie konieczność opłacalności rolnictwa jest najważniejszym zagadnieniem. Koniecznym i pilnym dla rolnictwa w Polsce jest dążenie do należytej wysokości cen płodów rolnych, przeprowadzenie konwersji w zadłużeniu rolnictwa wraz ze zniżką oprocentowania i reforma ustawodawcza i administracyjno-agnarna. Odnosi się to zwłaszcza do rolnictwa pomorskiego, gdyż na terenie Pomorza trwa poważna walka elementu rolniczego polskiego z niemieckim.

Pod koniec mówca przypomniał następujące słowa p. Ministra Rolnictwa: „Żyj — póki walczysz i rolnictwu żyć tego samego, bo tylko póki walczysz, póty będzie żyło.”

Ciężka dola rolnictwa pomorskiego

Główny referat wyczerpujący wszechstronnie potrzeby naszego rolnictwa, wygłosił pan Życki. Referent stwierdził, że pragnie uwytklić krzywdy, jakie ponosi Pomorze w stosunku do innych dzielnic Polski i wyraża nadzieję, że zebrańnię to będzie punktem zwrotnym dla rolnictwa pomorskiego, usiłującego się pod ciężarem różnych świadczeń. Uprawnia go do tego, jak podkreśla, stanowisko p. Wojewody, który żywcem traktuje wszystkie postulaty i uważa sobie za punkt honoru podniesienie i obronę potrzeb rolnictwa. Charakteryzując powody przesilenia w rolnictwie, mówca przypisuje główną winę „polipowi” ubezpieczeń społecznych. Nie zła wola, ale brak znajomości warunków i odrębności życia gospodarczego na Pomorzu doprowadziły do takiego stanu rzeczy. Referent szczegółowo zobraził szczególnie trudne warunki egzystencji rolnictwa pomorskiego. Stwierdza, że należy obalić przesąd, że Pomorze — to kraj mlekiem i miodem płynący. Osobną uwagę szczegółowo poświęcił referent świadczeniom specjalnym, które niepięknym obciążają rolnictwo pomorskie.

Wywody p. Życkiego uzupełnili w obszerniejszych koreferatach przedstawiciele powiatów działdowskiego, lubawskiego i brodnickiego, którzy przedstawili bolączki i potrzeby swych okolic, wysuwając jednocześnie postulaty.

Przemówienie Pana Wojewody

Po tych referatach zabrał głos wśród ogólnego skupienia p. Wojewoda Pomorski Kirtklls.

„Rad jestem — mówił p. Wojewoda, — że znajdując się na dzisiejszym Zjeździe Panów i że słysząc referaty, w których odzwierciedlają się ważne zagadnienia terenowe, które są od początku moją troską i stanowią jedno z najważniejszych moich zainteresowań jako Wojewody Pomorskiego. To co dzisiaj słyszałem w szeregu referatów potwierdza moje osobiste spostrzeżenia i wiadomości.

I aczkolwiek dużo goryczy i żalu dawalo się wyczuć w słowach Panów, a które niewątpliwie wypływają z ciężkich warunków ekonomicznych, tem niemniej wpływają one na nasz wzajemny pełen zaufania stosunek. Dobrze się

stało, że Panowie nie poruszali istoty i przyczyny depresji gospodarczej, gdyż byłyby to rzeczy raczej teoretyczne, a nie konkretne. — Zaś obfitość spraw konkretnych poruszonych przez Panów, należy podzielić na kilka kategorii. Są sprawy, które definitywnie zostały już załatwione przez czynniki miarodajne, lub są w toku załatwiania. W najbliższych dniach powstaną Komitety Wojewódzkie dla rolnictwa, których zadanie zakrojone jest na dużą skalę. Zagadnienia zaś osadnicze są również — w znacznym stopniu już — zdecydowane i rozstrzygnięte. Niewątpliwie upłynie pewien czas, zanim nastąpi definitywne zrealizowanie tych wszystkich środków zaradczych.

W przemówieniach tutaj wygłoszonych na pierwszy plan wysuwała się bolączka nadmiernych ubezpieczeń społecznych, największa bolączka, która nie posunęła się naprzód. Tych gorzkich słów, których musiałem wysłuchać — nie obawiam się. One tylko pomogą mi w moim urzędowaniu. Zresztą mogę Panom zakomunikować, że w zrozumieniu sytuacji już na kilka tygodni przed dzisiejszym Zjazdem zwróciłem się do władz centralnych z elaboratem, przedstawiającym poruszone przez Panów dzisiaj zagadnienia.

W tym miejscu p. Wojewoda odczytuje z swego pisma niektóre wyjątki. Uczestnicy ze-

brania, nie mogli opanować zdziwienia, dowiadując się, że w obszernym tem piśmie p. Wojewody do Ministerstwa wyliczone są słowo w słowo te wszystkie bolączki, które były treścią poprzednich przemówień, począwszy od warunków atmosferycznych aż do świadczeń socjalnych.

Rozumiem w zupełności, jak Panowie widzą — kończy p. Wojewoda — sytuację rolnictwa i konieczność środków zaradczych, i jestem głęboko przekonany, że cel moich jak również i Panów zabiegów będzie osiągnięty. A wszak nie potrzebuje zapewnienia Panów, gdyż sami Panowie o tem mówiliście, że **CAŁY WYSIŁEK CZYNNIKÓW ŻĄDOWYCH JEST SKIEROWANY NA TO, ABY OSPANOWAĆ I PRZEZWAGAĆ KRZYŻY,**

który jest groźny nietylko dla poszczególnych sfer, ale całego państwa jako całości, i dlatego też pewna doza optymizmu i wiary nie powinna Panów opuszczać.

Poruszali Panowie jeszcze szereg jaskrawych nadsztych komorników, egzekutorów i t. d. ... Jeżeli tak jest, to tutaj wina tylko Panów. Gdybym bowiem wiedział o tem wszystkim, przeszkodziłbym temu. Oświadczam, iż te rzeczy do mnie nie dochodziły, myślę, że z winy Panów. Zresztą co się tyczy przytoczonych tutaj wypadków konkretnych, to w najbliższych

dniach — kończy p. Wojewoda z znaczącym uśmiechem — sam będę w tych powiatach, osobiście tę sprawę ureguluję.

Przemówienie p. Wojewody, które na zebrańnię podziało jak oliwa na wzburzone fale, zebrańnię nagrodzili długotrwałymi oklaskami.

Rezolucja zjazdu

Po przemówieniu p. Wojewody p. Życki odczytał rezolucje, które poddano pod głosowanie i nad którymi wywiązała się dłuższa dyskusja. Zabierali w niej głos m. in. pp. Donimirski, mówiący o potrzebie silniejszego akcentowania konieczności konwersji kredytów krótkoterminowych, prezes Pom. Izby Roln. dr. Esden-Tempski, prezes Hulewicz, który apelował, aby ziemiańnię nie poddawali się depresji. P. mjr. Paluch omawiał sprawę Kas Chorych. Nad tę ostatnią bolączkę Kas Chorych rozpetata się mała „burza“, gdy jeden z obecnych zgłosił nieco demagogiczny wniosek, aby Kasy Chorych zawiesić w urzędowaniu. Wniosek ten nie został poddany pod głosowanie, jako, że słusznie zanwazył prezes p. hr. Dąbski, iż nie odpowiada realnemu ujęciu.

W zakończeniu zebrańnię przyjęło szereg rezolucyj, w których walny zjazd stwierdza m. in., że stan rolnictwa na Pomorzu ma specyficzny charakter, a wyjątkowo niekorzystne warunki uprawniają rolnictwo pomorskie do korzystania z wydatnych ulg, że obciążenie rolnictwa na Pomorzu przewyższa o 50 proc. te same koszta w innych dzielnicach Polski. Zjazd wypowiada się za rewizją działalności Kas Chorych, za obniżeniem do 50 proc. ubezpieczeń od inwalidztwa i wypadków w rolnictwie, za skasowaniem dodatku do podatku dochodowego na rzecz samorządu oraz za umorzeniem kar za zwłokę. Szczegółowe rezolucje podamy w najbliższym numerze.

Pod koniec zebrańnię przewodniczący przedstawił projekt organizacji Komitetu pod przewodnictwem p. Wojewody.

Parlamentarzyści Irlandcy przyjeżdżają do Polski

(o) Warszawa, 25. 2. (Tel. wł.). Do Polski miała przyjechać delegacja kół parlamentarnych Irlandji. Delegacja ta, w skład której wejdą przedstawiciele sfer gospodarczych, miała zwiedzić ośrodki przemysłu bekonoowego oraz gospodarstwa hodowlane i zakłady, wytwarzające gotowe ubrania, a więc te ośrodki, które pracują dla eksportu angielskiego. Przyjazd delegacji na razie został odroczony i przesunięty o tydzień. Nastąpi on ewent. w początkach marca.

Pogotowie wojenne w Sowietach

Tydzień armji czerwonej

W czternastą rocznicę utworzenia armji czerwonej dn. 23 bm. przeprowadzono propagandę: „Tygodnia Armji Czerwonej”, poświęconego propagandzie wojskowości w ZSSR. Impreza ta będzie próbą mobilizacji przeprowadzonej w organizacjach, których zadaniem jest współpraca z armją czerwoną.

Szczególną uwagę zwraca się na organizację zawodową. Do wszystkich zwązków zawodowych wystosowano okólnik, w którym wyznacza się zadania na najbliższą przyszłość. Przedewszystkiem związki muszą w najbliższym czasie założyć kółka strzeleckie, przyspieszyć pracę w fabrykach produkujących materiał wojenny. Również przy związkach zawodowych zorganizowane mają być kursa wojskowe, w których uczestnicy uczyć się będą wladania bronią i t. d. Wzłecel charakterystycznym jest, że w okólniku tym zakazuje się obniżać te pozycje budżetowe, które p. oznaczone są na ten cel. Z inicjatywy związków zawodowych we wszystkich fabrykach i przed-

siębiorstwach urządzono już 10 lutego odczyty i dyskusje na temat konieczności zasilenia obrony państwa. Znaczną uwagę poświęca się wypadkom na Dalekim Wschodzie.

W fabrykach i innych przedsiębiorstwach wygłaszane są odczyty o technice wojennej. Oprócz tego w tygodniu propagandy wojskowości urzędzone zostaną specjalne pochody do fabryk. W pochodach tych wezmą udział członkowie korpusu oficerskiego i żołnierze i ci nakłaniać mają robotników do zintensywnienia pracy na rzecz obrony państwa.

Przedsiębiorstwa, produkujące materiały wojenne będą współzawodniczyły między sobą, co również przyczynić się ma do zwiększenia wydajności pracy. W tych dniach odbywają się we wszystkich teatrach i kinach przedstawienia i koncerty dla żołnierzy armji czerwonej i robotników. Równocześnie utworzony zostanie fundusz celem podniesienia zdolności obrony państwa.

Dalsze oszczędności w wydatkach państwowych

Ofiara emerytów w imię równowagi budżetowej

Rząd poczynił w przedłożonym budżecie na rok następny wszelkie możliwe oszczędności. Wydatki państwowe w tym preliminarzu można podzielić na dwie części. Wydatki osobowe wynoszą 55,5%. Składają się one z uposażenia czynnych funkcjonariuszów państwowych — 991 miljn. zł., z emerytur — 149 miljn. zł., z rent inwalidzkich — 157 miljn. zł. i z zasiłków dla bezrobotnych — 60 miljn. zł., razem więc wydatki osobowe wynoszą 1.357 miljn. zł. Pozostałe wydatki państwowe są wydatkami rzeczowymi. Składają się na nie sumy na obronę kraju — 556 miljn. zł., na długi państwowe — 276 miljn. zł., a wszystkie inne wydatki państwowe pochłaniają zaledwie 258 miljn. zł. Wzrosty długów państwowych i obrony kraju nikt nie kwestjonuje, gdyż wszyscy to dokładnie rozumiemy, że naruszyć tych pozycji nam nie wolno. Pozycja 258 miljn. zł., przeznaczonych na wszystkie inne potrzeby państwowe, jest tak mała, że o znaczniejszej redukcji nawet myśleć niepodobna. Mogą więc być tylko zmniejszone wydatki osobowe. W dziedzinie tych wydatków czynni funkcjonarjusze państwa ponieśli już bardzo duże ofiary. Sprawiedliwość społeczna wymaga więc, aby obecnie do ofiar pociągnięta została także zwłotowana warstwa urzędników. Oszczędności budżetowe — to jest musi Polska w dalszym ciągu, gdyż nie wolno nam po złożeniu tylu ofiar na ołtarzu równowagi budżetowej cofnąć się w pół drogi i zrezygnować z dalszych wysiłków w walce ze skutkami prze-

silenia.

Gdy już świadomość ta istnieje, że nowelizacja obecnych przepisów emerytalnych ze względów oszczędnościowych jest konieczna, to należy zastanowić się, czy wolno ją przeprowadzić. Zarzucono bowiem że strony opozycji, że państwo nie może naruszać praw emerytalnych swych pracowników. Zarzut ten byłby słuszny, gdyby państwo nasze istniało już przez pełny okres swych emerytalnej, a więc przez 35 lat. Tymczasem składki, potrącane są dopiero przez lat 9. Zobowiązanie prawne nie istnieje więc ani co do rent, ani co do emerytur. Ustawa emerytalna, dziś obowiązująca, została uchwalona tak, jak i szereg innych ustaw w poprzednich latach naszej niepodległości, w warunkach, w których nikt nie umiał sobie wyobrazić i przewidzieć obecnej sytuacji finansowej państwa. Ogromny wzrost świadczeń emerytalnych jest ciężarem, któremu państwo nie może poddać. Z tego też powodu występuje państwo w obronie swych najistotniejszych interesów i postanawia zmienić prawa emerytalne.

Projekt noweli zmierza w kierunku zmniejszenia świadczeń ze strony państwa, utrzymując jednak nadane już urzędnikom uprawnienia do otrzymywania emerytury za przedwojenne lata pracy. Minimalny okres służby, niezbędny do wysługi emerytalnej przesunięto z 10 na 15 lat. Należy jednak podkreślić, że tak niski jak dotychczas w Polsce okres minimalnej wysługi lat jest niezmiernie w całym świecie

bogatszych od państw. Funkcjonariusze państwowi w swych prawach emerytalnych nie będą narażeni na straty, gdyż uchwalona w marcu ub. roku nowela emerytalna przewiduje możliwość przekazywania wpłaconych składek emerytalnych Zakładowi Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych. Odpowiednie rozporządzenie wykonawcze ma ukazać się niebawem. W ten sposób skarb państwa uwolniony będzie od placenia długoletniej emerytur urzędnikom, którzy w chwili zwolnienia znajdują się w wieku zbyt młodym, aby stać się emerytami, lub aby im wiek przeszkodził w znalezieniu innej pracy. Wprowadzona do nowego projektu noweli zasada łamanej progresji we wzroście uposażenia emerytalnego jest sprawiedliwa, gdyż kto dłużej pracuje, ten powinien być uprzywilejowany w stosunku do tego, kto pracował krócej.

Projektowana nowela nakłada wprawdzie na obecny emerytowany świat urzędniczy nowe ciężary, ale skoro — przy utrzymaniu równowagi budżetowej państwa, a tem samem dla możliwości zaspokojenia wszystkich potrzeb państwowych, do których zaliczyć należy i zobowiązania wobec czynnych oraz emerytowanych funkcjonariuszów państwowych, zmuszony był poczynić szereg zarządzeń, obciążających całe społeczeństwo, — to świat pracowniczy nowelę tę przyjąć powinien, jako ofiarę zrozumieli, wynikającą z konieczności państwowej.

Amerykańska fabryka rozwodów

Głośnie Reno i jego ustawy

W jednej z najbliższych okolic Stanów Zjednoczonych poza pokrytym śniegiem łańcuchem górskim Sierra Nevada znajduje się mała miejscina, licząca zaledwie 18.000, w której dzieją się niezwykle i niesamowite rzeczy. Ponad główną ulicą tego miasteczka płonie o zmroku przez całą noc olbrzymi napis świetlny „Reno the biggest little city in the world”, czyli „Reno największa i rojna mała miejscina świata”.

I istotnie, panuje tutaj przez cały dzień i całą noc niesamowity ruch, jest tutaj tak gwarno i rojno iż odnosi się wrażenie, że jest się w dzielnicy rozrywkowej wielkiej stolicy. W Reno panuje większy ruch nocny — niż w Nowym Jorku lub Chicago.

Reno jest dzisiaj najpopularniejszym miasteczkiem Stanów Zjednoczonych. I to wszystko dlatego, że w maju ub. roku przemysłni ojcowie stanu Nevada uchwalili małutką ustawę, której sens mieści się w tych kilku słowach: czas przymusowego pobytu w mieście redukuje się do 6 tygodni.

KWITNĄCY PRZEMYSŁ

Ustawa ta wymaga kilku wyjaśnień. Dawniej, kiedy zwaśnieni małżonkowie chcieli uzyskać rozwód w stanie Nevada, musieli mieszkać w Reno 6 miesięcy. Kiedy przed kilku laty okres ten zredukowano do 3 miesięcy, rozwinął się w krótkim czasie kwitnący wprost przemysł rozwodowy. Ustawa o rozwodzie w Nevadzie jest bardzo wygodna. Sędziowie są bardzo względni i wyrozumiali, a cały proces rozwodowy rozwija się szybko i sprawnie. Po upływie przepisanej terminu, rozwód jest już prawomocny, podczas gdy w innych stanach wyrok rozwodowy staje się prawomocnym dopiero po upływie roku.

Nie dziwnego więc, że Reno już w dawniejszych latach było uprzywilejowanym miejscem rozwodów. W r. 1929 rozwiedziono tam 2.102 małżeństwa, a w r. 1930 nawet 2.149. Rekordową zaś liczbę rozwodów osiągnęło Reno w ub. roku: przeszło 5.000.

W mieście tej, która zaledwie liczy 18.000 mieszkańców, pracuje około 150 adwokatów, zajmujących się głównie procesami rozwodowymi, którzy przeciętnie mają z tego intratnego zajęcia 100.000 dolarów dochodu miesięcznie.

Inne stany poszły w ślady miasteczka Reno, aby sobie zapewnić źródło tak suto dochodów. Lecz Reno bynajmniej nie zostało zdystansowane. Miasteczko to posiada już swoją sławę i swoje tradycje. Rozwód w Reno jest poprostu — modny.

KOSZTY ROZWODU

Ostatnią haussę w rozwodach zawdzięcza Reno oczywiście ograniczeniu czasu zamieszkania, potrzebnego do uzyskania rozwodu. Wystarczy, jeśli jeden z małżonków odsiedzi obowiązkowe 6 tygodni w Reno. Zazwyczaj czyni to pani, gdyż małżonek nie może przerwać swej pracy zawodowej i pilnie musi zbierać dolary. Rozwód bowiem w Reno nie jest zbyt tani. Szwajcarski honorarium adwokata waha się zaledwie od konta bankowego klienta i ogłoszeń

adwokała między 200 a 10.000 dolarów. Koszty sądowe natomiast wynoszą zaledwie 30 dolarów.

ROZRYWKI, HAZARD I SREBRNE DOLARY

Największe wydatki pochłania jednak sam pobyt w Reno, gdyż dzielnicy przemysłni mieszkańcy Reno ze wzruszającą troskliwością dbają o to, aby ich gościom podczas pobytu w Reno na niczem nie zbywało i aby przez te 6 tygodni nie nudzili. W tym celu znowu mądry rząd Stanów znowu pozwolił uchwalić małą ustawę, na której podstawie w stanie Nevada dozwolony jest hazard. Odtąd w każdym drugim domu w Reno znajduje się klub gry. Przez wiele czasu upływa szybko, a urzędy telegraficzne w Reno przetrzymują szybko i sprawnie telegramy i dalsze pieniądze i telegraficzne przekazy pieniężne. Jest nawet mała uliczka w Reno, przy której każdy dom jest

domem gry, przez które w dzień i noc przelewają się tłumy ludzi. Co się zaś tyczy prohibicji, to władze stanu Nevada zamykają nie tylko jedno, lecz — oba oczy. Charakterystyczną cechą Reno jest jeszcze to, iż znajdują się tam w obiegu duże, okrągłe brzęczące dolary srebrne, jakich prawie już niema w całych Stanach Zjednoczonych. Kiedy w klubach za sztony płaci się większym banknotem dolarowym, otrzymuje się za niego garść dolarów srebrnych, które tak pięknie brzęczą w kieszeniach i które daleko szybciej się wydają, niż poważne banknoty, na które trzeba pracować. W Reno znajduje się w obiegu na przeszło milion dolarów srebrnych.

Terminy rozwodowe odbywają się w Reno tylko raz w tydzień, co poniedziałek. Każdy z obu sędziów załatwia przeciętnie co 10 minut jedną sprawę rozwodową, co na rok wynosi mniej więcej 5.000 rozwodów.

W obronie własnej policjanci zabił pijanego napastnika

Katowice, 25. 2. (PAT). Wczoraj w nocy na Placu Wolności w Królewskiej Hucie grupa pijanych osobników napadła na posterunkowego Policji, pełniącego służbę. Na wezwanie posterunkowego Piekarsza do rozejścia się, napastnicy rzucili się na niego, wobec czego posterunkowy wystrzelił w obronie własnej, kładąc trupem na miejscu jednego z awanturników.

100 kg. złota w błocie

(o) Paryż, 25. 2. (Tel. wł.). Podczas przeładowywania złota w porcie w Cherbourg z pokładu statku „Berengaria” na ląd pękł łańcuch jednego z dźwigów, wskutek czego 10 beczek ze złotem runęło na bruk przystani. Kilka beczek stoczyło się do morza a kilka pękło, przyczem 10 sztab złota, każda po 10 kgr., czyli 100 kg. złota wpadło do morza nadbrzeżnego. Bezki, które wpadły do morza, wydobyli nurkowie, natomiast 10 sztab złota, znajdujących się w mulach nie znaleziono.

Międzynarodowy pieniądz w prasie esperantystycznej

Ciekawe doświadczenie przed wojną

W angielskiej Izbie Gmin padło niedawno z ust Winstona Churchilla dość ciekawe zdanie. Kiedy Churchill mówił o stabilizacji funta angielskiego i wskazywał na chaos w międzynarodowej bankowości, oświadczył dosłownie: „Oczekuję od rządu, że utworzy pewnego rodzaju walutę

esperantystyczną na podstawie funta angielskiego”. Słowo to obiegło prasę całego świata. Niewiele jednakże je rozumiano. Lecz kanclerz angielski nie ukuł tutaj bynajmniej słowa absolutnie nowego. Już kiedyś waluta taka istniała, co prawda tylko jako eksperyment. Specjalnie w tym celu za-

walutę esperantystyczną przez 7 lat. Próbowano też esperantystyczną przez 7 lat. Próbowano tym położyć kres wojnie światowej. Był to bardzo ciekawy eksperyment, o którym weseć zaginęła w zawierusze wojennej. Obecnie przypominano sobie o tym niezwykłym banku.

Na pomysł utworzenia międzynarodowej waluty pomocniczej wpadł matematyk genewski prof. dr. Rene de Saussure. Międzynarodowy pieniądz ten nie miał zastępować pieniądza krajowego, lecz miał służyć jedynie dla stosunków handlowych z zagranicą. Prof. de Saussure nazwał swój pieniądz „spesmil”, którego zawartość złota w ilości 8 gramów odpowiadała wartości 2.526 złotego franka, a 0,4875 złotego dolara. Pomysł ten podchwycił londyński przemysłowiec Herbert Hoeveler, który dla wypróbowania waluty esperantystycznej w życiu praktycznym założył w r. 1907 specjalny bank „Checbanco Esperantista”. Bank ten liczył pod koniec swej egzystencji 1.027 klientów, w 43 różnych państwach całego świata, wśród nich wielkie zrzeszenia esperantystów, znane biuro turystyczne Cooka i liczne firmy eksportowe. W r. 1912 jako w 20-tą rocznicę istnienia języka esperanto wybito srebrną monetę wartości 2 spesmilów z portretem twórcy języka esperanta Polaka dr. Zamenhafa.

Eksperyment utworzenia międzynarodowej waluty poszedł w zapomnienie podczas wojny światowej i dopiero w ostatnich czasach w poszukiwaniu środków zaradczych przeciwko przesileniu wysuwa się z różnych stron projekt stworzenia podobnej waluty międzynarodowej.

Anglia odwraca się od złota

O silnym wzroście zaufania Anglii do papierowego funta ssterl. świadczy wydane niedawno cofnięcie zakazu wywozu złota. Od pewnego czasu złoto angielskie znowu wędruje zagranicę kraju, głównie do Francji, na pokrycie długów angielskich zagranicą. Przewóz złota odbywa się przeważnie drogą powietrzną.

J. O. CURWOOD.

Dolina ludzi milczących

Dow cśc

68) Przekład autoryzowany Jerzego Marlicza

Zobaczył drobne ciało wleczone po śliskiej, wygładzonej wodą skałe. Z odrzuconej wstecz głowy, między białą pianą, spływał długi czarny włos. Nie poddając się rozpacz walce czył nadal z pasją. Nie czuł prawie bólu, tylko słaby mu ramiona i nogi, a w głowie przewalały się huk zamęt.

Byli w połowie wodospadu, gdy prąd cisnął nim o skałę z siłą przerażającą. Wstrząs wydarł mu Murette. Dał nurka wślad za nią, nie znalazł jej i wyrzucony wirem na powierzchnię dostrzegł ją raptem naprzeciw siebie. Uczepiła się tej samej co on skały. Rzemień jej ocalał. Opasany wokół jej kibici, owiazany wokół jego pięści łączył ich nadal poprzez półtora metra glazu.

Zdyszani, półprzytomni, przyglądali się sobie wzajem. Teraz, wynurzony z wody, Kent cały spłynął krwią; krwawiły twarz jego, ramiona i ręce, uśmiechnął się jednakże do dziewczyny dodając jej otuchy. Oczy Murette były pełne cierpienia. wobec

jego ran. Kent wskazał głową w górę nurtu.

— Jużeśmy przebyli najgorszel — usiłował krzyknąć. — Odpochnę chwilę i przepelnę przez skałę ku tobie. Jeszcze parę minut i wydostaniemy się na spokojne wody!

Usłyszała go i skineła brodą na znak, że rozumie. Kent chciał ją tylko uspokoić, gdyż wcale wypoczywać nie zamierzał, a pozycja Murette napelniała go przerażeniem, które z trudem usiłował ukryć. Prąd włókł dziewczynę w dół, zaś trzymały ją tyko ciężar jego ciała oraz rzemień grubości połowy małego palca. Jeśli rzemień pęknie...

Modłać się w duchu, jał się powoli windować na skałę. Wiatr zwięszał ku przodowi długie włosy Murette, tak iż miał je znacznie bliżej niż uczepione glazu rece. Siegał po te włosy, rozumując, iż pochwyty je najwcześnie. Jednocześnie musiał trzymać rzemień naprężony. Zadanie było nieomal nad ludzkie siły. Śliska

skała sprawiała wrażenie natartej oliwą. Kent podwakroć spoglądał w dół, rozważając, czy nie prościej będzie skoczyć głową w dół do wody i wlec przyp omocy rzemienia Murette za sobą. Lecz to co widział na przedzie uspokoiło go, iż podobny postępek niewątpliwie zakończy się tragicznie. Musi objąć Murette ramieniem. Jeśli ją choć na chwilę puści samopas — ostre zęby skał rozszarpia wążle ciało dziewczyny.

Wtem, rzemień wokół jego pięści rozluźnił się niespodzianie. Stało się to tak raptownie, że Kent omal wstecz nie runął. Jednocześnie Murette krzyknęła przeraźliwie, ręce jej ześlizgnęły się ze skały i oto już gineła mu z oczu w spienionym, kipiącym nurcie. Ostra krawędź przepiłowała skórę, rzemień pękł.

Z wrzaskiem oblakańca Kent dał nurka wślad za Murette. Woda go pochłoneła. Skręcił się i odbił od niższych warstw, wydzierając się znow na powierzchnię. O dziesięć, dwanaście metrów na przedzie dostrzegł białe ramię i czarne, rozwiązane włosy, lecz już wszystko zatoneło w odmęcie.

Goniąc za nią skoczył również w odmęt. Wyleciał zeń wymachując rękami, na oślep, rozpaczliwie wołając

jej imię. Palcami pochwylił koniec rzemienia wiszący u własnej jego dłoni, więc ścisnął go mocno wierząc przez mgnienie, że odnalazł ją. Skały piętrzyły mu się na drodze coraz wyższe i gęściej rozsiane. Sprawiały wrażenie żywych, okrutnych istot, czyhających na łakomą zdobycz. Zderzały się z nim; były go. Parskały grzmiącym śmiechem. Kent nie mógł już głosu dobyć. Mózg mu mgniał; otepienie ogarniało członki. A sekate maczugi godziły weń zewsząd, znęcały się nad nim ustawicznie. Biała pian na szarzała mu w oczach, stając się zrazu siną, potem czarną zupełnie.

Nie umiałby orzec kiedy walczyć przestał. Dzień zgasł. Zapadła noc. Cisza utuliła mu głowę. Zapomniał wreszcie o wszystkim jakby życie zeń uciekło.

ROZDZIAŁ XXIII

Rozpacz

W godzinę później, drzemiąca w ciele energia powołała znow Kenta do przytomności. Otworzył oczy. Nie od razu zrozumiał co zaszło. Doznał narazie wrażenia, że budzi się z ciężkiego snu pełnego nieznośnych koszmarów.

(Dalszy ciąg nastąpi)

Błędne koło „zastrzeżeń” opozycyjnych w zwierciadle szermierki polemicznej w Sejmie

W toku prac sejmowych nad ustawą o zgromadzeniach miała miejsce cicha szermierka słowna między poszczególnymi posłami.

Gdy pos. Winiarski (Kl. Nar.) wystąpił przeciwko ustawie o zgromadzeniach i utrzymywał, że ustawa ta uniemożliwia odbywanie zgromadzeń i jest daleka od tego, żeby społeczeństwu gwarantować uprawnienie konstytucyjne — rozległ się głos na ławach poselskich BBWR:

— To znaczy od anarchii?

P. Winiarski: Nikt z mego stronnictwa nie jest zwolennikiem anarchii.

Głos na ławach BBWR.: Złotej wolności!

P. Winiarski: Ani złotej wolności.

P. Walewski (BB.): P. Trampezyński nawoływał do pracy podziemnej.

P. Winiarski: Psim obowiązkiem policji powinno być zabezpieczenie zgromadzenia.

Głos na ławach BBWR.: Jaki to jest psi obowiązek?...

Gdy pos. Rżóska (BB), uzasadniając znaczenie tej ustawy w przemówieniu m. in. stwierdził, że we Francji funkcjonariusz może wybrać sobie miejsce na zgromadzenie — pos. St. Stroński (Kl. Nar.) zawołał:

— Weźmy ustawę francuską w całości, to się na to zgodzimy.

Pos. Rżóska: Miejmy w Polsce prawie takie, jak we Francji, to zgodzimy się na to. (Oklaski na ławach BB.).

W zakończeniu dyskusji przemawiał referent ustawy pos. Zdz. Stroński (BE). „Smutne doświadczenie z lat ubiegłych — mówił poseł Stroński — uczy nas, że panowie (dzisiejsi posłowie z opozycji) postępowali w tej dziedzinie bez oglądania się na obowiązujące przepisy. Wolność słowa była przez Panów używana w całej rozciągłości, rezultaty były bardzo smutne. Jeżeli chodzi o szkołę życia publicznego, to i my jej chcemy, ale szkoły dobrej. Jeżeli Państwo jest młode, to interes Państwa musi przeważać nad interesami obywateli i każdy lojalny obywatel to rozumie.

Dawniej obywatel nigdy nie styszał o poszanowaniu Państwa. (Wrzawa na prawicy).

Pos. Wierczak (Kl. Nar.): Dlaczego Pan nas obraża?

Pos. Stroński: Nie obrażam Panów, ale tak samo i dziś Panowie tej trybuny nadużywali.

Święto narodowe Estonji

Wzrost przyjaźni polsko-estonskiej

W tych dniach obchodziliśmy święto narodowe Estonji z okazji 14-jej rocznicy odzyskania niepodległości. Po proklamowaniu niezależności państwa i utworzeniu pierwszego rządu prowizorycznego w r. 1918, Estonja przeżywała jeszcze ciężkie chwile. Okupacja niemiecka, następnie zaś inwazja bolszewicka zagrażały ciągle jeszcze bytowi państwa estońskiego.

W dniu 2 lutego 1920 r. podpisany został dopiero traktat pokojowy w Dorpacie, na którego mocy Rosja uznaje niepodległość Estonji i zwrócić ma jej 15 milionów złotych rubli z dawnych kapitałów estońskich.

W r. 1922 Estonja przyjęta zostaje do Ligi Narodów. Polityka zagraniczna Estonji streścza się w poszukiwaniu dróg do zabezpieczenia swojej niezależności. Bierze ona udział we wszystkich konferencjach bałtyckich i jest stałą rzeczniczką idei związku państw bałtyckich z Polską.

Z Niemcami i Rosją sowiecką Estonja zawarła traktaty handlowe i stara się zachować z temi państwami stosunki poprawne.

Estonja jest republiką demokratyczną. — Sejm, złożony ze stu posłów, wybieranych na podstawie pięcioprzymiotnikowego prawa wyborczego, powołuje rząd, którego każdorazowy szef jest jednocześnie naczelnikiem państwa. Większość parlamentarna jest bardzo trudna do osiągnięcia i gabinety opierają się zazwyczaj na kilku głosach większości.

Mniejszości narodowe korzystają w Estonji z całkowitej autonomii kulturalnej, oraz terytorjalnej. Pierwsza właściwie w Europie rozwiązała Estonja zagadnienie mniejszości narodowych. Ustawa mniejszościowa zapewnia prawa autonomiczne każdej narodowości, liczącej ponad 3000 osób na terytorjum estońskim. Mniejszości stanowią Rosjanie, Szwedzi i Niemcy.

Oprócz istnienia pewnych analogii w dziejach i walkach o niepodległość, podstawą przyjaźni polsko-estonskiej jest racja stanu obu państw. Polska i Estonja nie mają żadnych dążeń sprzecznych, wiąże je natomiast idea utrzymania pokoju.

Panom chodzi o taką ustawę, żeby Panom gwarantowała bezkarność. Ustawy, które my budujemy, tworzymy dla dobra obywateli i dobra Państwa.

Pos. Winiarski: Pan przeżyje sanację, Pan o tem jeszcze będzie pamiętał.

Pos. Stroński: Pana przeżyje.

Pos. Winiarski: Pan Bóg łaskaw na Mazurów, a ja jestem Mazurem.

Pos. Stroński: Pan dał się unieść dziś temperamentowi. Panowie ciągle zapowiadali podziemną walkę.

Pos. Winiarski: My przestrzegamy przedtem.

Pos. Stroński: Groził Pan nam, że jeżeli ta ustawa przejdzie, to Panowie podejmą podziemną walkę.

Pos. Winiarski: Pan przeczyta to w stenogramie.

Pos. Stroński: Nie możemy pozwolić, żeby z tej trybuny wprowadzano ludność w błąd.

W głosowaniu odrzucono wszystkie poprawki i przyjęto ustawę w drugim i w trzecim czytaniu według tekstu komisji.

Wyjątkowe bilansowanie

Ważny wniosek ustawodawczy Klubu BBWR.

Klub Parlamentarny BBWR złożył wniosek ustawodawczy w sprawie tymczasowego stosowania wyjątkowych zasad bilansowania, co będzie miało znaczną doniosłość przy wymiarze podatku dochodowego. Nowa ustawa będzie stosowana do osób prawnych, obowiązanych do prowadzenia ksiąg handlowych wszelkiego rodzaju instytucyj kredytowych i domów bankowych z wyjątkiem spółek firmowych i firmowo-komandytowych (oprócz przedsiębiorstw bankowych).

Według projektowanych przepisów, papiery wartościowe nabyte w latach poprzedzających dany rok operacyjny, mogą być przyjęte do bilansu roku poprzedniego, papiery zaś, nabyte w ciągu danego roku operacyjnego — po cenie ich nabycia. Papiery notowane na giełdzie mogą być przyjęte po cenie niższej, nie niższej wszakże od przeciętnego kursu giełdowego z ostatniego miesiąca przed dniem zamknięcia bilansu. Różnice kursowe, powstałe z przerahowania (według zasad, dotychczas stosowanych) należności i zobowiązań w walutach obcych, niespłaconych w ciągu danego roku

operacyjnego, mogą być przeniesione w całości lub części na utworzony, specjalnie w tym celu rachunek przejściowy różnic kursowych. — Ewentualny zysk lub strata na rachunku przejściowym nie będą przyjęte do podstawy wymiaru podatku dochodowego do czasu i w miarę rzeczywistej spłaty lub wygaśnięcia w inny sposób tych należności i zobowiązań.

Ministrowie skarbu i przemysłu i handlu będą upoważnieni do wydania rozporządzenia o sposobie prowadzenia rachunków przejściowych. Zakłady ubezpieczeń, podlegające nadzrowi ministra skarbu, będą stosowały zasady wyjątkowego bilansowania według przepisów, które wyda minister.

Projektowana ustawa ma być zastosowana do bilansów, zamykanych po dniu 30 czerwca 1931 r. Rada Ministrów na wniosek ministrów skarbu oraz przemysłu i handlu ustali termin, od którego bilanse winny być sporządzane według zwykłych zasad, oraz terminy przeniesienia na rachunki zysków i strat różnic kursowych z rachunków przejściowych.

Krzyżacka „moralność”

Występy pastora Kupscha

„Gazeta Olsztyńska” podaje następujące niezwykłe charakterystyczne fakty:

Pastor Kupsch z Prabut, objeżdżający niedawno Mazowsze z odczytami, głosił, że „nie ma ludzkości, są tylko narody. Powoływał się przytem na autorytet Chrystusa. Usiłował w ten sposób uzasadnić bezwzględnie walkę o byt między narodami, i więc prawo jednego narodu do niszczenia drugiego w imię swych interesów materialnych. Tłumaczył przytem, iż naród niemiecki zajmuje wśród narodów świata szczególnie uprzywilejowane stanowisko i że jest przeznaczony do rządzenia światem.

Już w roku bieżącym wygłosił w Olsztyni i Królewiec odczyt „Inny filozof tego kierunku, p. Winiarski” — autor dotychczas p. t. „Imperium

niemieckie”. Wygłosił on, iż niema moralności ogólnej, jedynie dla wszystkich ludzi. Moralność według niego jest zależna od społeczeństwa. A więc inna jest dla Niemców, a inna np. dla Polaków. I on usiłował uzasadnić swe wywody interpretacją (tłumaczeniem) nauki Chrystusa. I on przyznawał Niemcom uprzywilejowane stanowisko w świecie i prawo do rządzenia innymi narodami.

Wywody te są w gruncie sprzeczne z nauką Chrystusa. Dowodzą one tylko, iż niektórym Niemcom wydają się przepisy etyki chrześcijańskiej zbyt ciasne i kępujące. Dają oni drogą kunsztownych wykrętów do ich rozluźnienia.

Nagroda strzelecka

Na zdjęciu naszym widzimy nagrodę przechodzącą komendantowi głównemu Związku Strzeleckiego na coroczne korespondencyjne zawody strzeleckie w Estonji, na których barwy polskie reprezentuje Związek Strzelecki, estoński zaś — Kaitseleit (gwardja obrony narodowej). Komendant główny Związku Strzeleckiego p. plk. Rusin wręczył uroczystie tę nagrodę posłowi estońskiemu w Warszawie, który z kolei przesłał ją komendantowi głównemu Kaitseleit.

Mistrzowski strzelec

Wielka ogólnopolska nagroda strzelecka i tytuł Mistrzowskiego Strzelca Polski zostały w roku bieżącym przyznane p. Edmundowi Ruteckiemu, parokrotnemu mistrzowi Polski w strzelaniu z karabinu wojskowego, dowolnego i malokalibrowego. Uroczystego wręczenia zwycięzcy nagrody dokonał dyrektor państwowego urzędu W. F. i P. W. plk. dypl. Kiliński.

Wyrok na komunistów

Sąd okręgowy w Kaliszu rozpatrywał sprawę 27 działaczy komunistycznych. Pięciu z oskarżonych skazano na 5 lat ciężkiego więzienia, 5-ciu — po cztery lata, 6-ciu — po 2 lata, 3 — po roku, 3 — po 6 miesięcy i 1-go na dwa miesiące twierdzy. Czterech oskarżonych uniewinniono.

Federacja spełnienia Votum Narodowego

Propaganda na rzecz budowy Kościoła Opatrzności

Federacja spełnienia Votum Narodowego powstała w 1927 r. Dotychczas liczy członków dożywotnich 517, zwyczajnych 917, popierających 273. Jest to liczba stosunkowo niewielka, ale stanowią ją obywatele ze wszystkich stron Rzeczypospolitej. Federacja pragnęłaby z większym rozmachem zgrupować przy sobie cały naród, by pomocą akcji rządowej w szybszym pobudowaniu Kościoła.

Kościół Opatrzności według zatwierdzonego już projektu p. prof. B. Pniewskiego będzie budowlą monumentalną. Pojemność

kościola obliczona jest na przeszło 5000 osób (katedra św. Jana pomieścić może z trudem 2500 osób). Tylko część kościoła z ołtarzem wielkim i dwoma cmentarzami umieszczonymi na końcach naw bocznych, jest wyznaczona do pomieszczenia wierznych parafjalnych. Pod nawami bocznymi urządzone będą wirydarze dostępne zewnątrz. Wirydarze te prowadzą z jednej strony do podziemnego kościoła, w którym znajdować się będą groby zasłużonych, z drugiej do klatek schodowych i poczekalni reprezentacyjnych. Przednią część kościoła

o charakterze pomnikowym będzie prawdopodobnie używana tylko w czasie większych uroczystości. Kubatura kościoła wynosi 250 mtr sześć, fasada ma 50 mtr szerokości, odległość od wejścia do wielkiego ołtarza wynosi 100 mtr. Konstrukcja projektowana, jest żelazo-betonowa. Kościół zbudowany będzie na obszernej placu, zamykającym wielką arterję komunikacyjną, jaką ma tworzyć t. zw. Aleja Sejmowa od rogu Alei Belwederskiej i Nowowiejskiej do Rakowca.

Celem spopularyzowania projektu prof. Pniewskiego Federacja Spełnienia Votum przy materialnym poparciu Ministerstwa Robót Publicznych wyda w najbliższej przyszłości album z wynikami konkursu kościoła Opatrzności.

Niskie składki członków: popierających zł 4, zwyczajnych zł 10, dożywotnich zł 100 rocznie, pozwalają każdemu współdziałać w wypełnieniu Votum Narodowego. Wszelkie wpłaty skutecznie można przez PKO Nr. 16.160 lub w Sekretarjacie Generalnym Federacji (Warszawa, ul. Mickiewicza 19 m. 32, tel. 440-57). Ofiary można wpłacać do redakcyj wszystkich stołecznych pism polskich.

WSZYSTKIE URZĘDY

I AGENCJE POCZTOWE

przyjmują przedpłatę naszego dziennika

na miesiąc marzec.

Rozłożenie zaległych składek na rzecz Kasy Chorych

Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej wydało do Kas Chorych na terenie województwa pomorskiego i poznańskiego okólnik w sprawie rozłożenia zaległych składek na 1. I. 1932 r. na rzecz Kas Chorych.

Okólnik ten ze względu na doniosłe znaczenie jego dla rolnictwa podajemy w całości.

Wobec trwającego kryzysu gospodarczego, który szczególnie dotkliwie odbija się na sytuacji gospodarstw rolnych, zarządzam, aby podległe memu nadzorowi kasy chorych zastoso-owały następujące zasady spłat zaległości przez pracodawców rolnych. Zasady te zostały ustalone w porozumieniu z Centralną Komisją do Spraw Finansowo-Rolnych przy Prezydium Rady Ministrów:

1) Za zaległości pracodawców rolnych na rzecz kas chorych uważa się w rozumieniu niniejszego okólnika obliczone na dzień 1. stycznia 1932 r. sumy zaległych składek tych pracodawców wraz z odsetkami zwłoki oraz ew. przed tym terminem nalożonymi karnymi wymiarami (art. 16. ustawy z 19 maja 1920 r.

2) Z ustalonej w ten sposób sumy zaległości kas chorych wyodrębniła się pozycja odsetek zwłoki i zmniejsza ją generalnie w ten sposób, że odsetki, przewyższające 12 proc. w stosunku rocznym, obniżone zostaną do tej wysokości.

3) Pracodawca rolny, regularnie opłacający bież. składki do kas chorych, obowiązany będzie spłacać zaległości, począwszy od 1 stycznia 1933 r. i to w następujący sposób:

w 1933 r. 10 proc. sumy zaległości, obliczonej na 1. I. 1932 r.

w 1934 r. 15 proc. sumy zaległości, obliczonej na 1. I. 1932 r.

w następnych latach po 25 proc. sumy zaległości, obliczonej na 1. stycznia 1932 r. Za okresy czasu pomiędzy 1. I. 32 r. a powyższymi terminami płatności nie będą pobierane odsetki zwłoki od tych części zaległości, których terminy płatności ustalone w ust. poprzednim jeszcze nie nadeszły.

4) W miarę dobrowolnego wpłacania przez pracodawców rolnych zaległości w terminach ustalonych powyżej, lub przed upływem tych terminów kasy chorych będą anulowały w stosunku do wpłaconych w ten sposób sum odsetki zwłoki i kary za okres z przed 1 stycznia 1932 r.

5) W roku 1932 kasy chorych ograniczą egzekwowanie od pracodawców rolnych zaległości w rozumieniu pkt. 1, niniejszego okólnika jedynie na wypadek, gdy zachodzić będzie

konieczność ratowania należności przed ich bezsporną utratą.

6) W razie terminowego opłacania przez pracodawców rolnych składek bieżących przez rok 1932 kasa chorych w każdym indywidualnym wypadku:

a) zmniejszy pozycję odsetek zwłoki zawartą w obliczeniach dla danego pracodawcy na dzień 1. stycznia 1932 zaległościach, biorąc za podstawę redukcji dalsze obniżenie wysokości tych odsetek z 12 proc. na 6 proc. w stosunku rocznym,

b) zwolni dobra zajęte z tyt. jej należności u danego pracodawcy rolnego o ile ten ostatni będzie dawał kasie dostateczną rękojmię spłaty tych należności.

7) Zaległości powstałe od 1. I. 32 mogą być ściągane od pracodawców rolnych tylko w ta-

kiej części ogólnej sumy powstałych po tym terminie zaległości, która odpowiada stosunkowi przypadającej na pracodawców rolnych części przypisów składek do ogólnej sumy tego przypisu, przewidzianego w zatwierdzonym przez władzę nadzorczą budżecie danej kasy.

8) Ulgi przewidziane w pkt. 3, 4, 5 i 6 nie mają zastosowania do zaległości powstałych po 1 stycznia 1932 r.

9) Kasy chorych będą przyjmowały spłatę zaległości wymienionych w pkt. 1. w papierach wartościowych, korzystających z prawa pupilarności.

W związku z niniejszym zarządzeniem uchylam wszystkie moje poprzednie okólniki w sprawie udzielenia przez kasy chorych ulg dla rolnictwa.

Minister (—) Hubicki.

Trzeba uważać na bilety w autobusach

Urząd Wojewódzki zwraca uwagę pasażerów, podróżujących autobusami, że przedsiębiorca autobusowy i jego personel winni w myśl rozporządzenia zaopatrzyć przed rozpoczęciem podróży każdego pasażera w należyte wystawiony i skasowany przez przedsiębiorcę odpowiedniej tury i dnia jazdy bilet. W razie odbywania podróży bez biletu, za biletem powtórnie użytym lub niewłaściwie skasowanym oraz w razie zwracania przedsiębiorcy autobusowemu, względnie jego personelowi przez pasażera biletów już raz użytych, staje się pasażer współwinnym przekroczenia obowiązujących powyżej podanych przepisów i współodpowiedzialnym wraz z przedsiębiorcą autobusowym wzgl. jego personelem za szkody, wynikłe stąd dla państwowego funduszu drogowego, narażając się w konsekwencji na odpowiedzialność tak pieniężną, jak i sądowo-karną za udział w oszukańczych manipulacjach biletami. Pasażerowie winni zatem zarówno w interesie publicznym jak i dobrze zrozumianym własnym domagać się od przed-

siębiorców autobusowych, z których usług korzystają, doręczenia przed rozpoczęciem podróży biletu, za który opłacili należytość i po ukończeniu podróży winni bilet ten bezwarunkowo zniszczyć tak, by powtórne jego użycie nie było możliwe, w każdym zaś wypadku nie zwracać raz użytych biletów przedsiębiorstwu autobusowemu lub jego obsłudze. Od obowiązku stosowania biletów typu ustalonego przez Ministerstwo Robót Publicznych zwolnione są tylko te przedsiębiorstwa autobusowe, które uzyskały z Urzędu Wojewódzkiego prawu uiszczania opłat na państwowy fundusz drogowy w formie ryczałtu i posiadają odnośne zaświadczenie w formie wywieszki, umieszczonej w autobusie. Znacząca się, że każdemu, kto przyczyni się do wykrycia nadużyć, dokonanych przez przedsiębiorców autobusowych, ich personel lub pasażerów przy niedozwolonych manipulacjach biletami autobusowymi, będzie wypłacana premia za takie wykrycie, której wysokość oznaczy Urząd Wojewódzki.

Adwokat Czybicki przed sądem

Dziś w piątek przed Sądem Okręgowym na sesji wyjazdowej w Wąbrzeźnie odbędzie się sensacyjny proces przeciwko adwokatowi Marjanowi Czybickiemu, oskarżonemu o szereg nadużyć.

Między innymi akt oskarżenia zarzeka Czybickiemu, że jako zawiadowca masy upadłościowej firmy Dahmer przywłaszczył sobie powierzone sobie 7 tys. zł. Poatem, że jako adwokat w Wąbrzeźnie od 1929 do 1931 roku mając w posiadaniu cudze pieniądze względnie papiery wartościowe, przywłaszczył je sobie

narażając cały szereg osób na stratę około 120 tys. zł.

Czybicki dowiedziawszy się o nakazie aresztowania, zbiegł do Niemiec, gdzie na skutek starań władz polskich został aresztowany i wydany dnia 13 listopada ub. roku.

Trybunałowi przewodniczyć będzie wiceprezes p. Lipiński, oskarżenie wnosi prokurator p. Walecki.

Rozprawy w sferach prawnych wzbudziła zrozumiałe zainteresowanie.

Krwawa tragedia rodzinna w Jabłonowie

W kłótni nożem zabiła męża

Ub. środy rozegrała się w Jabłonowie Pomorskim w domu robotnika Franciszka Suchockiego krwawa tragedia rodzinna.

O godz. 15.15 pomiędzy małżonkami Suchockimi powstała bardzo ostra kłótnia w czasie której Sucho-

cka uderzyła męża nożem kuchennym w okolicę żołądka tak niebezpiecznie, że ciężko ranny po kilku minutach zmarł.

Suchocką aresztowano i oddano do dyspozycji władz sądowych.

Aresztowanie podpalaczy w powiecie świeckim

Dnia 10 czerwca ub. roku około godz. 1 powstał pożar w zabudowaniu rolnika Wiśniewskiego Józefa w Wielkim Komórku pow. świecki. Ogień zniszczył wówczas dom mieszkalny wraz z połączoną z nim pod jednym dachem stajnią i chlew oraz pewną część urządzenia domowego, wyrządzając szkodę na sumę około 6000 zł. Spalone budynki były ubezpieczone na sumę 15000 zł., żywy i martwy inwentarz zaś na sumę 13.000 zł.

Przeprowadzone wówczas dochodzenia wskazywały na zbrodnicze podpalenie z chęci zysku asekuracyjnego przez poszkodowanego, z braku jednak dostatecznych dowodów winy został Wiśniewski na rozprawie głównej uwolniony od winy i kary. Obecnie, w związku z pro-

wadzoną akcją przeciwpożarową, ujawniono nowe szczegóły, które potwierdzają podejrzenie o zbrodnicze podpalenie, którego dopuścił się 30 letni syn Wiśniewskiego przy pomocy swego ojca.

Na podstawie ujawnionych okoliczności obciążających został Wiśniewski Aleksander przytrzymany i oddany do Sądu Grodz. w Nowem, który zawiesił nad nim bezwzględny areszt śledczy. Dalsze dochodzenia w toku.

Pozatem aresztowano na skutek wznowionych dochodzeń w sprawach pożarowych na terenie pow. świeckiego dalszych 6 osobników podejrzanych o zbrodnicze podpalenie z chęci zysku asekuracyjnego których osadzono w więzieniu śledczym.

Stan zasiewów

Według charakterystyki Związku Organizacji Rolniczych Rzeczypospolitej, przewidywane co do stanu zasiewów przedstawia się następująco: Styczeń nie przyniósł ze sobą poprawy pogody, która z punktu widzenia rolniczego kształtowała się nadal niepomyślnie, podobnie jak w grudniu. Nie posiadamy narazie oficjalnych wiadomości o stanie zasiewów. Przypuszczając jednak można z przebiegu pogody, że przedstawiają się one gorzej, niż w analogicznym okresie roku ubiegłego. Rozpatrując stan zasiewów w okresie pierwszych miesięcy wegetacyjnych pamiętać jednak zawsze należy, że okres ten nie jest bynajmniej decydujący dla przyszłych zbiorów. Najważniejsze są miesiące wiosenne, okres kwitnienia zboża i to przede wszystkim, następnie zaś okres samych zniw decydują o wynikach urodzaju.

W sprawie rzekomego okólnika Izby Skarb. w Poznaniu o przynależenie egzekucji w rolnictwie

Jak się dowiadujemy, przybył do Poznania Dyrektor Departamentu Podatków i opłat stempowych w Ministerstwie Skarbu, p. Wacław Koszko, celem przeprowadzenia dochodzeń w związku ze sprawą rzekomego okólnika Izby Skarbowej, odnośnie egzekucji zaległości podatkowych w rolnictwie.

Cena bekonoń zwężku'a

Donoszą z Londynu, że w ubiegłym tygodniu sprzedaż bekonoń polskich na rynku angielskim miała tendencję mocną. W Manchesterze bekony polskie zwykowały o 2 punkty, t. zn. do 41 i 43 szylingów za centnar. Zainteresowanie szynkami było natomiast słabsze, co spowodowało niższą cenę o 2 punkty, a więc do 54 i 58 szylingów za centnar. Obniżka ta pozostaje w związku ze spadkiem temperatury, który wywołał zmniejszenie zapotrzebowania na ten artykuł. Należy dodać, że ubój trzody w Polsce na bekony i szynki wyniósł w tym okresie 26.620 sztuk. Wywieziono w tym czasie do Anglii 11.825 bal bekonoń, z czego 8.521 bal do Londynu.

Komunikacja Gdyni z Holandją

Do Rotterdamu odszedł statek Żegluga Polskiej „Słask”. Statek ten stale będzie kursował na tej linii, łącząc Gdynię z Rotterdamem. — Okręt posiada kilka miejsc pierwszej klasy, a cena za przejazd z Gdyni do Rotterdamu wraz z życiem wynosi tylko 160 zł. Wobec tego, że podróż koleją z Polski do Rotterdamu kosztuje około 300 zł., a podróż statkiem kosztować będzie znacznie taniej, i trwać będzie tylko niecałe 3 doby, będzie to dogodna komunikacja, tembardziej, że nie będzie potrzebował podróży starać się o wizy tranzytowe. Według zapowiedzi na linii tej, rozwinię się w miesiącach letnich duży ruch turystyczny.

Przesunięcie terminu do składania zeznań o dochódzie

Podaje się do wiadomości zainteresowanym że na podstawie rozporządzenia Min. Skarbu z dnia 6 2 br. termin do składania zeznań o dochodzie, wyznaczony w art. 50 ust. o państw. podatku dochodowym, przesunięty został na rok podatkowy 1932 z dnia 1 marca do dnia 1 maja br.

Chojnice

— Z VII Okr. Pom. Zw. Kół Śpiewaczych. Dnia 14 bm. odbyło się w Chojnicach walne zebranie VII Okręgu Pomorskiego Związku Kół Śpiewaczych przy udziale 23 delegatów. Kół i 7 członków Zarządu. Hasłem „Cześć Pieśni” zagaill prezes drh Bruski posiedzenie. Marszałkiem wybrano jednogłośnie drh sędzię Naftynskiego. Sprawozdań Zarządu ze brani wysłuchali z zadowoleniem. W skład Zarząd Okręgowy wybranego na 3 lata wchodzi: drhowie: prezes — Bruski Więcbork; wiceprezes Jackowski — Chojnice sekretarz Do- lewski — Sępólno korespondent prasowy Szyjkowski — Chojnice, skarbnik Ziwny, Chojnice, ławnicy: Kolodziej — Brusy, Naftynski — Więcbork; Piskozub — Tuchola. Do komisji rewizyjnej powołano druhów: Rajsa — Więcbork, Lewandowskiego Chojnice, Kiedrowskiego — Brusy.

Zjazd śpiewaczy VII Okręgu odbędzie się dnia 12 czerwca 1932 r. w Śliwicach, gdzie przypade w tym roku 50 lecie istnienia Koła. W budżecie uwzględniono znaczną sumę z funduszu żelaznego na zasilenie słabszych finansowo Kół, celem umożliwienia im czynnego udziału w Zjeździe.

Kolonje dla dzieci z Niemiec i Gdańska

Związek Obrony Kresów Zachodnich czyni już przygotowania do urzadzenia w roku bieżącym kolonij letnich dla dzieci polskich z Niemiec, Gdańska i ziem zachodnich, wzorem lat ubiegłych. W dniach najbliższych odbędą się we wszystkich województwach posiedzenia miejscowych komitetów kolonijnych, na których omówione zostaną możliwości tej akcji w roku bieżącym. Akcja kolonijna dla dzieci polskich prowadzona jest przez Związek Obrony Kresów Zachodnich od 9 lat bez przerwy; począwszy od r. 1923 sprowadzono na kolonje letnie do kraju około 62.000 dzieci polskich z Niemiec, Gdańska i ziem zachodnich. W roku ubiegłym akcja kolonijna objęła przeszło 8.000 dzieci.

Zaspy na kolejach

Skutkiem zasp śnieżnych, przerwany został aż do odwołania ruch kolejowy na kilku odcinkach w dyrekcjach poznańskiej, lwowskiej i stanisławowskiej.

W dyrekcji poznańskiej przerwano ruch na odcinku Wieluń-Praszka; w dyrekcji lwowskiej przerwany został ruch kolejowy na trzech odcinkach: Tarnopol-Lanowce, Borki Wielkie-Grzymałów, oraz Jaworów-Lwów, wreszcie w dyrekcji stanisławowskiej wstrzymano ruch na odcinku Berezowica-Ostrów-Potutory.

Dubielno k. Laskowic

— Wykłady z przeźrocami. Staraniem tujejszego Zw. Strzeleckiego przy czynnym współudziale miejsc. szkoły powszechnej odbyły się tu dnia 21. II. b. r. wykłady oświatowe na temat: „Pomorze” i „Zwyczaj ludu polskiego”, oba ilustrowane świetlnymi obrazami; przy pomocy aparatu projekcyjnego. Wykłady wzbudziły wśród dość licznie zgromadzonej publiczności należyte zainteresowanie

KRONIKA

sobota
27
lutego

TORUN
Kalendarzyk rzym.-kat.
Piątek Feliksa
Sobota Aleksandra bisk.

— Stan wody w Wiśle z dnia 25. 2.: Zawichost + 1,45, Warszawa + 1,43, Płock + 1,42, Toruń + 1,67, Fordon + 1,41, Chelmno + 0,40, Grudziądz + 0,60, Korzeniewo + 1,14, Piekło + 0,94, Tczew + 1,74, Einlage + 2,30, Schiewenhorst + 2,56.

— Apteka dyżurna (w śródmieściu): apt. „Centralna”, ul. Chelmińska 6, tel. 169, Na Bydgoszcz, Przem. apt. św. Anny (Mickiew. 92) zamknięta jest tylko od godz. 19 do 23. Na Mokrem apt. „Pod Łabędziem” (Kościuszki 24) czynna stale.

Repertuar Teatru Miejskiego.

Piątek 26 bm. godz. 20 „Dożywocie”.
Sobota 27 bm. godz. 20 „Bądź moim stryjcem”.
Niedziela 28 bm. godz. 16 „Papa kawaler”.
Niedziela 28 bm. godz. 20 „Bądź moim stryjcem”.

Repertuar kin:

Palace — „Burza nad Zakopanem”.
Światowid, ul. Prosta — „Ulani, Ulani”.
Mars — „Graj cyganie”.
Lux, ul. Strumykowa — „Miłostki księcia pana”.
Corso — „Nieposkromiony”.

MARS

Wielki czarujący film węgierski w 10 aktach
„Graj Cyganie”
W rol. gł. Marta Eggert, Paweł Javor, Mercedes Zombory, Aleks. Pethes, Ludwik Gardonyi. Reżyserja: Béla Gaál.
Ilustracja muzyczna w wykonaniu najwybitniejszej węgierskiej orkiestry cygańskiej „ALEKSA”.
DRA BURY, oraz zespołu orkiestry „HUNIA”.
NADTO NADPROGRAM.

Wizytacja scenowa o godz. 17.15-19-tej i 21-tej w niedzielę od 15.15. Cena miejsc od 0.30-1.70
zysły dochód przeznaczony na budowę „DOMU ZOŁNIERZA”

Z Komitetu Popierania Teatru w Toruniu

— Komitet Wykonawczy Popierania Teatru w Toruniu odbędzie się w dniu dzisiejszym o godz. 17.30 w sali Starostwa Krajowego przy ul. Mostowej.

Hokejści Gedanji z Gdańska przyjeżdżają do Torunia

W niedzielę odbędzie się zawody hokejowe TKSZ-tu z Gedanją.

Drużyna hokejowa Gedanji, należąca do silniejszych zespołów polskich wystąpi z słynnym Tupalskim, który przez długie lata był ostoją reprezentacji Polski.

Zawody odbędą się o godz. 12-tej na ślizgawce przy ul. Moniuszki.

Kalendarzyk dla turystów

Ministerstwo Robót Publicznych wyda w roku bieżącym dla użytku turystów „Kalendarz ważniejszych uroczystości, imprez sportowych, wystaw, uroczystości ludowych itp. mogących zainteresować turystów, na okres letni bieżącego roku.

Zgłoszenia zamierzonych w bieżącym roku imprez w Toruniu, które mają być umieszczone w wymienionym kalendarzu przyjmuje Magistrat, Wydział Kultury i Oświaty w ratuszu pokój nr. 5 do dnia 29 bm.

Zaznacza się, że daty imprez sportowych będą Min. Robót Publ. dostarczone bezpośrednio przez organizacje sportowe.

Imprez tych nie należy zatem zgłaszać.

Z miasta

— Powszechne wykłady uniwersyteckie. — W piątek dnia 26 bm. o godz. 20 prof. Uniw. Pozn., dr. Zygmunt Wojciechowski zainauguruje cykl Powszechnych Wykładów w Toruniu odczytem pt. „Przyczyny upadku Polski”. Wykład odbędzie się w auli gimnazjum im. Kopernika. Cena biletu wstępu 50 gr. dla dorosłych, 20 groszy dla młodzieży uczącej się i wojskowych niższych stopni.

— Towarzystwo Uczni Kupieckich w Toruniu. Dnia 27 lutego, w piątek dnia 26 lutego 1932 r. o godz. 19.30 wieczorem odbędzie się w sali Tow. Kupców Chrześc. przy ul. Zeglarskiej nr. 1. wejście z ul. Bankowej, pogadanka Tow. Uczni Kup. Po pogadance odbędzie się zebrań „Kółka Amatorskie”. Upraszają się o punktualne przybycie. Goście mile widziani. Zebrań.

Widmo nowej szubienicy w Toruniu

Kozłowskić ponownie przed Sądem Apelacyjnym

Przed tutejszym Sądem Apelacyjnym rozegra się w dniu 1 marca epilog potwornej zbrodni, popełnionej w Radwiskach Wielkich na osobie młodego Kozłowskiego, przez jego córki: Marię i Bertę. Jak wiadomo, one to właśnie za namową matki zamordowały ojca.

Wyrokiem Sądu Okręgowego Maria i Berta skazane zostały na karę śmierci. Sąd Apelacyjny po przeprowadzeniu ponownej rozprawy wyrok ten instancji w całej rozciągłości zatwierdził.

Na skutek wniesionej kasacji sprawa ta przyszedła do ponownego rozpatrzenia Sądowi Apelacyjnemu.

Z życia naszych Towarzystw Śpiewających

Roczne walne zebranie Tow. Śpiewu „Dzwon”

W sali „Dworu Artusa” odbyło się w ub. środę doroczne walne zebranie Tow. Śpiewu „Dzwon”. Zebranie zajął prezes Tow. p. radca Wienczek, witając gości i licznie przybyłych członków. Marszałkiem zebrania wybrano p. J. Suleckiego, w skład prezydium weszli ponadto pp. Juraczek i Ofiarkiewicz. Po zatwierdzeniu formalności wstępnych członkowie Zarządu składali kolejno sprawozdania z działalności Zarządu w ub. roku, a więc sekretarz p. Konczykowski, skarbnik p. Falkowski, bibliotekarz p. Świętek i gospodarz p. Moczek. Ogólny pogląd na całokształt działalności Zarządu w ub. roku dał w swym sprawozdaniu prezes p. Wienczek. Tow. urządziło w roku ub. swój doroczny koncert w Cegieli, oraz kilka występów okolicznościowych chóru. Tow. liczy obecnie 69 członków. Stan kasy wycosi 510,56 zł. Ogólna wartość majątku Tow. wynosi 4.41,— zł.

Po wysłuchaniu sprawozdania członka komisji rewizyjnej p. Ignatowskiego, udzielono ustępującemu zarządowi absolutorium.

Po krótkiej przerwie przystąpiono do wyboru nowych władz Towarzystwa. Prezesem wybrany został p. Józef Pistrykowski. Ponadto weszli w skład zarządu pp. Wrzesiński — jako wiceprezes, Zygmunt Zieliński — sekretarz, Al. Kończykowski —

zast. sekr., Stanisław Falkowski — skarbnik, Al. Stachewicz — zast. skarbn., M. Moczek — gospodarz, oraz jako ławnicy pp. J. Pasternacki, Milczyński i Czolgowski. Chórążym wybrany został p. J. Łysakowski, zast. p. Zawadzki, poczet sztandarowy: pp. Grabowski i Świętek.

Do komisji rewizyjnej wybrani zostali pp. Stogowski, Kamiński i Piskorski. Dyrygentem pozostaje nadal p. Kościel-ski.

W wolnych głosach omawiano m. in. sprawę nowego statutu. Po krótkiej dyskusji wybrano specjalną Komisję statutową, w skład której weszli pp. Majchrowicz, Ofiarkiewicz i Piskorski, oraz członkowie zarządu. Komisji statutowej polecono zająć się opracowaniem nowego statutu.

W dalszym ciągu zebrania zarząd wyraził serdeczne podziękowanie p. Wrzesińskiej za jej bezinteresowną pomoc i pełną poświęcenia pracę przy urządzaniu imprez.

W końcu nowo wybrany prezes p. Pistrykowski, zwrócił się z gorącym apelem do członków o współpracę i częste uczęszczanie na lekcje.

Po wyczerpaniu się porządku obrad przewodniczący obrady solwował. Zebranie zakończono odśpiewaniem pieśni „Wszystkie nasze dziennie sprawy”.

Na froncie gospodarczym

Uchwały ogólnokrajowego zjazdu delegatów Cechów Piekarskich

W ogólnokrajowym zjeździe delegatów Cechów Piekarskich, jaki obradował w ub. niedzielę w Warszawie, brał udział z ramienia Cechu toruńskiego starszy Cechm. p. Jurkiewicz z Torunia.

Z uwagi na doniosłe znaczenie zjazdu zwróciliśmy się do p. cechmistrza Jurkiewicza z prośbą o zaznajomienie nas z uchwałami odbitego zjazdu.

Uchwały powzięte na ogólnokrajowym zjeździe delegatów Cechów Piekarskich w Warszawie — mówi p. cechmistrz Jurkiewicz — mieszczą w sobie jakgdyby postulaty piekarstwa, zmierzające do zwalczania ciężkiego kryzysu, jaki piekarstwo w chwili obecnej przeżywa. W celu zwalczania tego kryzysu konieczne jest w pierwszym rzędzie wstrzymanie przymusowej mechanizacji piekarni, istniejących przed ogłoszeniem ustawy z roku 1929, do czasu poprawy sytuacji finansowej. Ponadto konieczne jest 1) energiczne zwalczanie przez wła-

dze potajemnego wypieku i piekarń chałupniczych, gdyż nie ponoszą one świadectw na rzecz państwa; 2) zwalczanie handlu domokrajnego, ulicznego i okręgowego pieczywem; 3) zniesienie reglamentacji cen; 4) znowelizowanie ustawy przemysłowej w kierunku zabezpieczenia rolnikom sprzedaży pieczywa na targach, a zezwolenia im jedynie na sprzedaż produktów gospodarstwa rolnego w stanie surowym; 5) ustalenie cen i ogłaszanie ich najdalej w ciągu 3 dni na podstawie kalkulacji, opartej na istotnych kosztach produkcji i uwzględniającej wzrost opodatkowania rzemiosła; 6) ścisłe przestrzeganie godzin handlu i odpoczynku niedzielnego, 7) zakaz wyrobu pieczywa z soboty na niedzielę nawet przez samych rzemieślników.

Uchwały te złożone zostały, jak nas dalej informuje p. Cechmistrz Jurkiewicz, przez Zarząd Centralny Związku Cechów miarodajnym czynnikiem.

— Egzamin nadzwyczajny z zakresu siedmioklasowej szkoły powszechnej odbędzie się w Toruniu w dniach od 1-3 marca b. r. Kandydaci, pragnący uzyskać świadectwo z zakresu 7-klas. szkoły powszechnej mogą poddać się wymienionemu egzaminowi. Zgłoszenia należy skierować do Inspektora Szkolnego, ul. Bydgoska 66 do dnia 26 b. m. Bliższych informacji udziela Inspektorat Szkolny.

— Baczność krajoznawcy! W niedzielę 28 bm. o godz. 13 odbędzie się z ramienia Tow. Krajoznawczego zwiedzenie zbiorów Amrogowicza w Muzeum. Zbiórka o 12.50 na dziedzińcu ratusza. Wstęp (zniżony) 20 gr. Udział dla członków i gości przez nich wprowadzonych. Przewodnik: prezes oddz. toruńskiego.

— Zgony. Dnia 24 bm. zmarli w Toruniu: Marja Kryger ur. 1913; Juljanna Biche z d. Mahuke ur. 1843.

— Z kroniki policyjnej. Władze śledcze przytrzymały w dniu wczorajszym wydawcę „Nowin” Adolfa Cieścieckiego, lat 34, zam. w Toruniu przy ul. Szczytnej 11, Szeligowskiego Mieczysława lat 36, zam. przy ul. św. Jakóba 16 oraz Henryka Stawskiego lat 33, zam. przy ul. Strumykowej 17, za rozmaite oszustwa dokonane na terenie miasta Torunia. Po przeprowadzeniu dochodzeń odstawił wymienionych do prokuratury przy Sądzie Okręgowym.

— Z potłuczoną głową. Na ul. Przy Rzeźni znaleziono wczorajszej nocy niejakiego Zygmunta Z. zamieszkałego w Podgórzu, leżącego na chodniku w pijanym stanie z potłuczoną głową. Zawiezł go przez stróża Rzeźni p. Wernera karetka pogotowia odwiezła go do szpitala miejskiego.

— Jazda na gapę. Na dworcu Toruń-Przedmieście przytrzymał wczoraj niejakiego Zygmunta Krzyczmaria vel Krzyczmanika bez stałego miejsca zamieszkania za przejazd koleją z Gierzna do Torunia bez biletu. Włóczęgę odstawił do Sądu Grodzkiego.

— Chcieli jechać w świat. Policja tutejsza przytrzymała w dniu wczorajszym dwóch małoletnich „podróżników” Stefana Zajkowskiego i Karola Zajdera z Warszawy. Zbiegli oni przed kilkoma dniami z domu rodzicielskiego, zabrawszy rodzicom 200 zł, z zamiarem udania się w świat. Maroatrawnych synów policja „zwróciła” rodzicom.

— Złodzieje w głm. im. Kopernika. Policja aresztowała wczoraj niejakiego Józefa Jesińskiego bez stałego miejsca zamieszkania i niejakiego Jana Hujara, za dokonaną kradzież z korytarza gimnazjum męskiego 2-ich futer, 3-ich szalików, 9 par rękawiczek, 9 laterek kieszonek i innych rzeczy, ogólnej wartości 400 zł. na szkodę uczai.

STRUMYKOWA 3

LUX
Epokowe arcydzieło
Gigantyczny dźwięk
wielokolorowy wedl.
najgłośniejszej powieści
Gastona Leroux

UPIOR W OPERZE
Wi lka opera paryska. Faust.
Orkiestra symfoniczna 150 osób.
5000 statystów. Śpiew. Muzyka. Taniec
Pełne zgromy i tajemnic podziem. Stra-
szliwy upiór postrach.

Ceny: Iota 1.50, I. m. 1.30, II. 80 gr. szereg, 50 gr.
Początek o godz. 5. 7. 19-tej. W święta o 3. 5. 7. 9

Na szkodę skarbu Państwa

W ostatnim czasie władze skarbowe stwierdziły, że kupcy gdańscy w całym szeregu wypadków dopuścili się przekroczenia obowiązujących rozporządzeń, zabraniających wwozu do Polski towarów niemieckich. Stwierdzono, że firmy gdańskie przesyłają do kraju towary pochodzenia niemieckiego, jako towary pochodzący z wolnego obrotu Gdańska i jako taki nie podlegający przepisom celnym (oczeniu i rewizji celnej).

Na tem tle odbyło się w Sądzie Okręgowym w Toruniu kilka karno-skarbowych rozpraw sądowych.

W jednej sprawie został oskarżony kupiec Kuetler z Torunia, który sprowadzał skóry pochodzenia niemieckiego za pośrednictwem kupców gdańskich.

Sąd po przeprowadzeniu rozprawy, zasądził Kuetlera na 40.933 zł. grzywny i 4.093 zł. kosztów sądowych z tytułu pokrzywdzenia skarbu państwa.

W razie nie zapłacenia Sąd zasądził Kuetlera za każde 500 zł. na jeden dzień więzienia.

W drugiej analogicznej sprawie odpowiadał właściciel firmy Żelazopol (Zyd), który sprowadzał różne wyroby niemieckie przez Gdańsk, jako wyroby polskie.

Ponieważ oskarżony przedłożył rzekome listy uwierzytelniające z Urzędu Celnego — Sąd przerwał rozprawę celem zasięgnięcia wiarygodnych poświadczeń.

Ruch ludności

W czasie od 1-15 lutego b. r. zgłosili w Urzędzie Stanu Cywilnego w Toruniu urodzenia: Franciszek Baśka robotnik, córka; Teodor Stremec, m. rzeźnicki — córka; Zygfryd Polakowski, pom. monter — syna; Leon Piasecki, robotnik — córka; Stanisław Lewandowski, cieśla — córka; Józef Kasztelan, woźny — syna; Zygmunt Skowronek, urzędn. sądowy — córka; Jan Grzelak, stolarz — córka; Antoni Kędziora, robotnik kolejowy — syna; Franciszek Sobczak, asyst. miejski — syna; Julian Małkowski, urzędn. miejski — syna; Franciszek Wiśniewski, elektryk — syna; Jan Mikołajczyk — rymarz — córka; Adam Zubkowski, kowal kolejowy — córka; Leon Rowcławski, robotnik — syna; Artur Paweł Murawski, robotnik — córka; Franciszek Susznik robotnik — córka; Stanisław Jan Krawczyk, szofer-mech. — córka; Jan Chyla, robotnik — córka; Zygfryd Lambert Słowiński, ksiązkowy — syna; Kazimierz Witkowski, kupiec — syna; Feliks Piotr Bandurski, cieśla — syna; Kazimierz Wrzesiński, robotnik — córka; Artur Ogórek, plutonowy — syna; Julian Umżyński, robotnik — córka; Jan Barezak, pracownik kolejowy — syna; E. P. J. Wallis, kupiec — syna; Jan Błażkiewicz, stolarz — syna; Bolesław Jankowski, robotnik — syna; Konrad Krause, elektr. monter — syna; Paweł Łowicki biuralista — córka; Jan Malinowski, ślusarz — córka; Jan Ponikowski, pluton. — córka; Kazimierz Gąsiorowski, sierżant — córka; Jan Galiński, malarz — córka; Alfons Alojzy Nogajski, ksiązk. — córka; Grzegorz Michałczyk, majster wojsk. — syna; Józef Iwański, szofer — syna; Władysław Franciszek Hubert Świtling, handlarz — córka; Edwin Witulski, ślusarz — córka; Franciszek Tomaszewski, robotnik — syna; Bernard Wróblewski, robotnik — syna; Wiktor Soppart, sierżant — córka; Konrad Józef Serożyński, komor. mięś. — córka; Jan Kasprzak, robotnik — syna; Bernard Litwin, majster wojsk. — syna; Moszek Brzeziński, robotnik — syna; Bronisław Ludwik Paweł Mueller, st. asyst. poczt. — córka; Aleksander Olesiński, asyst. kolej. — syna; Jarosław Kowalski, naucz. semin. — córka; Franciszek Poczyński, rob. — syna; Leon Jasiński, urzędn. państw. — córka; Izrael Janowski agent ubezpiecz. — córka; Wacław Fabiszewski, elektryk — syna; Franciszek Konczalski, ślusarz — syna. W tym czasie zgłoszono urodzeń 116, zmarłych 110, w tym 5 dziewcząt.

Wstąpił w szeregi LOPP.

Stacje kopulacyjne ogierów na Pomorzu

Stacje kopulacyjne ogierów państwowych ze stada Starogard w 1932 r. znajdują się: w brodnickim powiecie — w Mileszewach u p. Łansgowskiego 3 ogier, w Komorowie u p. Łyskowskiego 2 ogier, w Jajkowie u p. Abramowskiego 1 ogier; w chełmińskim powiecie: w Boszeniu u p. Grzybowski 3 ogier, w Wabczu u p. Kulwickiego 2 ogier, w Pniewicach 1 ogier; w lubawskim powiecie: w Czachówkach u p. Rucharda 2 ogier, w Gwizdznach u p. Modrow 3 ogier, w Łakorku u p. Jordana 1 ogier, w Studzie u p. Tomorowicza 1 ogier; w świeckim powiecie: w Bratwinie u p. Siebrandta 3 ogier, w Przechowie Młyny 9 ogier, w Stążkach domena u p. Szulca 3 ogier, w Taszewie u p. Różyckiego 2 ogier, w Płochocinie u p. Czajkowskiego 1 ogier; w toruńskim powiecie: w Nawrze u p. Szanieckiego 3 ogier, w Pluskowasach u p. Kalksteinowej 3 ogier, w Górsku u p. Strehlau 2 ogier, w Lysomicach u p. Donimirskiego 1 ogier; w wąbrzeskim powiecie: w Pluskowasach domena u p. Stencel 3 ogier, w Walyczu u p. Dąbskiego 1 ogier; w grudziądzkim powiecie: w Szczepankach u p. Sulskiego 3 ogier, w Melnie u p. Bielera 2 ogier, w Gołębiewku u p. Wyganowskiego 1 ogier; w działdowskim powiecie: w Grodkach u p. Stodolskiego 3 ogier, w Narzymiu u p. Janowskiego 3 ogier.

Sępólno

Walne zebranie Koła Powiatowego Zw. Inwalidów Wojennych R. P. w Sępólnie odbyło się w ub. niedzielę w sali Hotelu „Polska”. Zebranie zagalil prezes Soborski witał przybyłych. Po podaniu porządku obrad wybrano kol. Wojciechowskiego z Więsborca na marszałka zebrania na sekretarza powołano kol. Kasprowicza. Jako ławników wybrano kol. Netkowskiego i Saszczyka. Sekretarz koła kol. Springer odczytał protokół z ostatniego walnego zebrania, który bez poprawek przyjęto. Kol. Soborski zdał sprawozdanie z całorocznej działalności zarządu. Utworzono w Waldowie nową placówkę, spraw załatwiono 400. W imieniu skarbnika zdał także sprawozdanie kasowe. Dochód wynosi 1.334,60 zł. zaś rozchód 1.219,04 zł. W kasie pozostaje 115,56 zł. Na gwiazdkę obdarzono 43 członków kol. Kunk odczytał protokół komisji rewizyjnej i prosi o udzielenie absolutorium dla zarządu. Marszałek cieszy się z ruchliwości kol. Kół, ponieważ nie widział jeszcze takiego zainteresowania w placówce jak obecnie. Na ogólną liczbę 111 członków przybyło 70 na zebranie. Do zarządu wybrano następujących członków kol. kol.: Soborski — prezes; Wójcik — zast. Springer — sekretarz; Kunk — zast. Potrącki — skarbnik. Do komisji rewizyjnej wybrano kol.: Stryzyska Jana, Urbanowski Stanisław, Mackowski Władysław, Sieg Antoni, Netkowski. Do Sądu Koleżeńskiego wybrano kol.: — Hinc, Ossowski, Różga, Kozłowski. W sprawie normalizacji rent dla mniej poszkodowanych uchwalono wysłać protest do Centrali.

Kol. Soborski podaje do wiadomości, że dnia 21 marca 1932 r. mija 10 lat od założenia koła. Sztandar zaś poświęcono dnia 15 sierpnia 1924 r. Na ewentualny zjazd do Warszawy uchwalilo kolo dla delegata 100 zł.

Lubawa

Napadli i wpadli. Dnia 22 bm. o godz. 18 został napadnięty przez 4 osobników rolnik Krecul Choryton zam. w Lubawie — wybudowanego. Osobnicy zabrali Kreculowi portfel i poczem zbiegli. W toku dochodzeń ujęto sprawców napadu w osobach: Gawrona Michała z Lubawy, Stępa Stanisława z Złotowa, Stępa Władysława z Złotowa i Janickiego Piotra z Złotowa.

TORUN

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Na zasadzie par. 33 Instrukcji o przymusowym ściąganiu państwowych podatków i opłat z dnia 17. 5. 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 15) podaje się do wiadomości ogólnej, iż dnia 5 marca 1932 r. o godz. 11 rano na rynku w Toruniu odbędzie się sprzedaż z licytacji jednego samochodu osobowego marki „Protus” za natychmiastową zapłatą w gotówce najwięcej dającemu. 1501) Kierownik Urzędu Skarbowego w Toruniu.

Dnia 21 marca 1932 r. o godz. 9 odbędzie się w Toruniu przy ul. Wały (podwórze Komisarjatu I-gc P. P.) w drodze przetargu publicznego sprzedaż różnych zniszczonych przedmiotów zaopatrzenia policyjnego, starych rowerów, maszyn do pisania itp. przedmiotów — w małych ilościach. Reflektanci winni złożyć w dniu przetargu wadium w wysokości 50 zł. Blizszych informacyj udziela Komenda Woiewódzka P. P. w Toruniu, ul. Mickiewicza nr. 61, II. 1500)

Z zebrania sekcji samorządowej BBWR w Brodnicy

Idea Marszałka Piłsudskiego ucieleśniona w Bezpartyjnym Bloku Współpracy z Rządem zatacza na terenie pomorskim coraz szersze kręgi. Zasiąg prac Bloku ujmując wszystkie dziedziny życia państwowego w zastosowaniu hasła: „Najwyższym prawem dobro Państwa”. Jesteśmy organizmem nowym i po okresie prób musimy tworzyć właściwe zasadnicze formy pracy i życia, zgodne z psychiką narodu, które cementowałyby wysiłki wszystkich obywateli dobrej woli.

Postępy na polu pracy państwowo twórczej są wielkie, dzięki potężnemu rozmachowi i przeobrażeniom umysłów i orientacji. Rezultaty prac wykazują niezłomnie i wszelkie iluzje pism opozycyjnych, które obliczone są na efekt i sugestję. Jeżeli zestawimy ludzi i ich orientację z przed 2 lat, czy roku z obecnym stanem — stwierdzić musimy ustawiczny i szybki proces dojrzewania oraz zmienne zasady, niczo sposób ujmowania najrozmaitszych kwestyj gospodarczych i politycznych w naszym życiu państwowym.

Jak wielkie i zasadnicze zmiany pod tym względem zaszły w pow. brodnickim świadczy ostatni zjazd sekcji samorządowej, który się odbył w Brodnicy w lokalu Sansouci w dn. 21

b. m.

Obrady o godz. 11 zagalil obyw. naczelnik Sarnowski z Jabłonowa, wiceprezes Rady Powiatowej Bloku i wytrawny działacz na niwie samorządowej, witając przybyłego na zjazd wojew. sekr. BBWR mag. praw p. Teofila Schaba i 45 delegatów.

Po sprawozdaniach z terenu, złożonych przez poszczególnych delegatów, sekr. wojew. p. mag. Schab wygłosił obszerny i znakomicie opracowany referat p. t. „Projekt nowej ustawy samorządowej”. W ożywionej dyskusji nad referatem zabierali głos prawie wszyscy delegaci kół i obwodów. Wyjaśnien na zapytania udzielał referent i prof. Zontek, pow. sekr. kretarz Bloku.

Po uzgodnieniu zasadniczych zagadnień i metod działania przystąpiono do wyborów zarządu sekcji samorządowej do której weszli: obyw. nac. Sarnowski z Jabłonowa, prezes sekcji, obyw. Górny ze Szczuki, wiceprezes, obyw. Zedlewski z Karbowa, wiceprezes.

Jesteśmy głęboko przekonani, że referat fachowy i dyskusja wyjaśniła zasadnicze kwestje samorządowe i niewątpliwie wpłynęły ożywczo na akcje w kółach i obwodach na terenie całego powiatu brodnickiego.

Zebranie Zarządu Zw. Strzeleckiego powiatu wąbrzeskiego

Dnia 19 bm. odbyło się w biurze Kierownictwa Powiatowego Zw. Strzeleckiego w Wąbrzeźnie zebranie zarządu powiatowego. Zebraniu przewodniczył ob. prezes Waligóra Fr. Po wysłuchaniu referatu Pow. Komendanta P. W. p. por. Kulszewskiego i planu pracy na przyszłość, przystąpiono do dyskusji na temat nowego regulaminu dla Komitetów i Kół Przyjaciół Zw. Strzeleckiego na terenie O. K. 8, poczem uchwalono przystąpić do reorganizacji detych-

czasowego Koła.

Następnie omówiono sprawę sztandaru dla Zw. Strzeleckiego, którą referował obecny na posiedzeniu p. Suchecki, starosta powiatowy.

Po załatwieniu spraw bieżących omówiono program obchodu z okazji zbliżających się Imienin Marsz. J. Piłsudskiego, postanowiono przyłączyć się do Komitetu Obchodu, który będzie stworzony w Wąbrzeźnie. S.

Założenie Kółka Rolniczego P. T. R. w Kartuzach

— 50-te Kółko Rolnicze P. T. R. u. W czwartek, dnia 18 b. m. powstała w powiecie kartuskim 50-ta placówka oświatowo-rolnicza PTR. w postaci Kółka Rolniczego w Klukowejhucie.

Staraniem rolnika p. Fr. Węsierskiego z Klukowejhuty zostało zwołane zebranie, a przybyli z Kartuz powiatowy instruktor rolny p. Trojanowicz i Piotrowski wygłosili referat, poczem dokonano wyboru zarządu Kółka, w skład którego weszli p. p. Fr. Węsierski jako prezes, L. Czapiewski wiceprezes, L. Hinc sekretarz i Wojciech Treder skarbnik — wszyscy z Klukowejhuty Po wykładach wywiązała się dłuż-

sza ożywiona dyskusja, w czasie której zabierało głos szeregi rolników, przychem p. instruktor udzielał wyczerpujących wyjaśnień.

W końcu omówiono dokładnie sprawy kredytowe rentowe organizacje pracy w Kółku rolniczym i dużo innych drobnych spraw organizacyjnych. Postanowiono zwoływać zebrania miesięczne Kółka w każdą drugą niedzielę po pierwszym o godzinie 16-iej w lokalu p. Węsierskiego w Klukowejhucie. Nowo powstałej placówce oświatowo-rolniczej życzymy pomyślnego rozwoju i powodzenia w pracy.

Programy radiowe

Sobota, dn. 27. lutego 1932 r.

Warszawa: 11.20 Kom. meteor. Gł. Wojsk. St. Met. dla komunikacji lotn.; 11.45 Codz. Przegląd Prasy Polskiej; 11.58 Sygnał czasu; 12.10 Poranek szkolny ze Lwowa; 12.45 Muz. Jekka w wyk. ork. Dajos Bela; 13.10 Urzęd. kom. Państw. Inst. Met.; 13.15 Komunikat gospodarzy; 13.40 Pogad. roln. p. t. „Przyczyny i skutki spadku cen na produkty hodowlane” dr. B. Dederko; 13.55 Muzyka; 14.00 Pogadanka roln. p. t. „Jak wzmocnić pracę spółdzielczą, aby przetrwać obecne trudne warunki” wygl. p. A. Zacharski; 14.50 Melodie operetkowe (płyty); 15.15 Kom. Gł. Zw. Straży Poż.; 15.25 Przegląd wydawnictw periodycznych; 15.45 Giełda pien. oraz kom. Centr. Biura Hydr. dla żegluga i rybaków; 15.50 Płyty; 16.40 „Radjokronika”, wygl. dr. M. Stepowski; 17.00

Piosenki w wyk. Józefiny Backer (płyty); 17.10 „Teofil Lenartowicz jako pieśniarz Mazowsza”, wygl. p. J. Zaleska; 17.35 Kącik młodych wykonawców: Ada Kamińska (mezzosopran) i W. Zajączkówna (fort.) Akom. L. Urstein; 18.05 Słuchowisko dla dzieci ze Lwowa; 18.30 Pieśni dla dzieci w wyk. J. Paniewiczowej. Akomp. L. Urstein; 18.50 Rozmaitości; 19.15 Skrzynka pocztowa roln. — korespon. bież. omówi inż. W. Tarkowski; 19.30 Wiadomości sportowe; 19.35 Stare walce (płyty); 19.45 Pras. Dz. Radjowy; 20.00 „Na widnokręgu”; 20.15 Muzyka lekka. Wyk. Ork. P. R. pod dyr. St. Nawrota, L. Carnero (piosenki), Irenka i Henio Paluli (ksylofony). Akomp. L. Urstein; 21.55 Feljton p. t. „Na zamkach orawskich i dalej”, wygl. p. M. Strzelecka; 22.10 Utwory Chopina w wyk. L. Muenzera; 22.40 Dod. do Pras. Dz. Radjowego; 22.45 Urz. kom. PIM; 22.50 Muzyka tan. z danc. Oaza. Ork. pod kier. J. Reinsora.

Chelmno

— Z Urzędu Stanu Cywilnego w Chelmnie. Za czas od 1—15 lutego zanotowano 22 urodzin i 9 zgonów. Naturalny przyrost wynosi 13 osób. Doprawdy feralna liczba. Śluby zawarli: Bolesław Reszka z Wandą Działkowską; Bronisław Drapczyński z Marią Polaszewską, Franciszek Czajk z Joanną Tybus, Kazimierz Dobrowolski z Marią Spandowską, Maks Bohlander z Marią Szarafińską.

— Tow. Powst. i Woj. w Chelmnie odbędzie swe roczne walne zebranie w środę dnia 2-go marca 1932 o godz. 7-iej wieczorem na auli szkoły dziewcząt. Na porządku sprawozdanie starego i wybór nowego zarządu. — Wszyscy członkowie winni mieć przy sobie legitymacje.

Giełdy

Warszawskie notowania walutowe.

z dnia 25 II. 1932 r.

Transakcje	Sprzedż	Kupno
WALUTY.		
Dolary St. Zjedn.		8,88—8,86
DEWIZY.		
Belgia		124,30—123,95
Białogród		—
Bukareszt		360,50—359,60
Gdańsk		173,85—173,42
Holandja		—
Kopenhaga		—
Londyn		31,00—30,85
Nowy York		8,913—8,893
Nowy York telogr.		8,918—8,898
Paryż		35,12—35,03
Praga		26,39—26,33
Sztokholm		—
Szwajcjarja		174,05—173,60
Włochy		46,45—46,22
Berlin (w obrotach nicofic.)		211,95

Notowania ziemiopłodów w Poznaniu

Dostawa bieżąca, parytet Poznań, handel hurtowy

	za 100 kg. z dn. 25 II 1932 r.
Zyto nowe suche	23,25—23,75
Pszennica	—
Jęczmień	19,50—20,50
„ zwyecz. przemiał.	—
Owies pastewny	20,25—20,75
Mąka żytnia	—
„ 65%	35,50—36,50
„ pszenna 65%	36,50—38,50
Otręby żytnie	14,50—15,00
„ pszenne	13,75—14,75
Rzepak	32,00—33,00
Wyka	22,00—24,00
Peluszka	21,00—23,00
Groch Wiktorja	23,00—26,00
Seradela	—
Lubin niebieski	12,00—13,00
„ żółty	16,00—17,00
Koniczyna czerwona	—
„ szwedzka	—
„ biała	—

Notowania ziemiopłodów w Berlinie

Ceny w R.M. Zboże i nasiona oleiste za 1000 kg.

	inne za 100 kg. z dnia 25 II. 1932
Pszennica nowa	249—251
Zyto nowe	193—195
Jęczmień jary browar.	169—174
Jęczmień przem. pastewny	167—167
Owies marchijski nowy	149—156
Mąka pszenna	31,00—34,75
Mąka żytnia 70%	28,00—29,50
„ 60%	—
Otręby pszenne	10,00—10,40
„ żytnie	10,00—10,25
Groch Victoria	20,00—27,00
Groch drobny jadalny	21,00—23,50
Groch pastewny	15,00—17,00
Peluszka	16,50—18,50
Bób	14,00—16,00
Wyka	16,00—19,00
Lubin niebieski	10,00—12,00
Lubin żółty	14,50—16,50
Seradela nowa	30,00—35,00
Kuchy rzepakowe	—
Kuchy imane	12,20—12,40
Wyłoki suche krajowe	4,10—4,20
„ Soja	12,30—12,40
Platki ziemn. loco st. Śląsk	13,60—14,00
Ziemn. jadaln. białe	—

BYDGOSZCZ

PRZETARG PRZYMUSOWY.

W sobotę, dnia 27. 2. 32. o godz. 12 w poł. sprzedam w składnicy firmy „Rawa” przy ul. Śniadeckich nr. 37 najwięcej dającemu za natychmiastową zapłatą: 1 betoniarkę dającemu do mielenia betonu) systemu Rzewuski — Warszawa. (1511) M. Bertrand, kom. sądowy w Bydgoszczy.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

W sobotę, dnia 27. 2. 32. o godz. 11 przedpoł. sprzedam przy ul. Ossolińskich nr. 31/10: stary najwięcej dającemu za natychmiastową zapłatą: duże lustro z podstawką. (1509) M. Bertrand, kom. sądowy w Bydgoszczy.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

W sobotę, dnia 27. 2. 32. o godz. 10 przedpoł. sprzedam przy ul. Mostowej 3 st. nr. najwięcej dającemu za natychmiastową zapłatą: gablotkę oszkloną z postumentem do papieru. (1508) M. Bertrand, kom. sądowy w Bydgoszczy.

Zanim

kupisz nowe, załad do „Okazjopolu” obejrzeć używane jadalnie sypialnie, posiedziennie meble jak łóżka, stoły, szafy, lustra, rowery, maszyny do szycia, patefony, siodła oficerskie przepisowe, elektrofony do odkurzenia, futra męskie i damskie jak nowe, płaszcz, ubrania, obuwie, powózka parokonna, sortownicze do kaszy, teodolit uniwersalny, opalograf oraz wszelkie używane rzeczy za bezcen.

„Okazjopol”

Grudziądz, Plac 23 Stycznia 28 (dawn. nr. 14) w podwórzu. 347

Reklama dzwignią handlu!

DZWIĘKOWE KINO
SWIATOWID
Dzisiaj ostatni raz!

Tylko u nas! Najwspanialszy 100% dźwiękowiec polski
„Ulani, ulani, chłopcy malowani”
z Pogorzelską, D. mszą, Krukowskim, W. Ilerem.

DZWIĘKOWE KINO
PALACE
Dzisiaj Premiera!

Pierwszy polski dźwiękowiec z życia w górach!
„Burza nad Zakopanem” powściągliwy dramat rozgrywający się w najpiękniejszym zakątku Polski — Zakopanem. W rol. r. l. : Demianko Gambino, Ingo Frank i A. fons Fryland. Chór chóralski i orkiestra. Ceny popularne. II. miejsce 50 gr., I. m. 1 zł., łoża 1.50 zł.

HERMAN MESSING

Inżynier dyplomowany
zmarł po krótkich, lecz ciężkich cierpieniach w wieku lat 43.
Pogrzeb odbył się w Gdańsku, dnia 22 lutego 1932 r. o czym zawiadamiają pozostali w głębokim żalu
Syn i rodzina.

SPRZEDAŻ PRZYMUSOWA.

W piątek, tj. dnia 26. 2. 32. r. sprzedawac się będzie za gotówkę przy ul. Jagiellońskiej 62 (st. nr.) o godz. 10: maszynę do pisania i kompletne urządzenie biurowe; o godz. 12 przy ul. Jagiellońskiej 26/30: rolwóz na resorach, wóz i 100 beczek od kapusty. 1510) I Urząd Skarbowy w Bydgoszczy.

GRUDZIĄDZ

PRZETARG PRZYMUSOWY

W sobotę, dnia 27 lutego 1932 r. o godz. 10-tej sprzedawac się będzie w drodze przetargu przymusowego najwięcej dajacemu za gotówkę przy ul. Starej 15 u p. Wiśniewskiego umywalnia z lustrem, 2 nocne stoliki, 2 lampki nocne, lampa z abażurem, stolik do gry, stolik i dwa fotele do palenia, etażerka, 5 poduszek dekoracyjnych, 7 par firan, lampa stojąca, gitara, nakrycie na stół okrągły, 3 obrazy, maszyna do szycia, lampa wisząca, gramofon, kanapa i kapa na łóżko.
Kowalski, kom. sąd. w Grudziądzu.

PRZETARG PRZYMUSOWY

W poniedziałek, dnia 29 lutego 1932 r. sprzedawac się będzie w drodze przetargu przymusowego najwięcej dajacemu za gotówkę w Grudziądzu przy ul. Toruńskiej 14 o godz. 10: 1 lustro z konsolką, 1 kanapę, 2 fotele koszykowe; w Grudziądzu przy ul. Koszarowej nr. 29 o godz. 12 w podwórzu: 3 portjery, 6 stolików, 3 krzesła fotelowe. Dnia 1 marca 1932 r. w Nowej Wsi u pana Ziepa o godz. 9: 1 radioaparat 4 lampowy, W Mokrem pow. Grudziądź o godz. 12 u pana Krügera: 2 powózki wyjazdowe; w Wielkim Welczu u pana Kozaka o godz. 13: 1 młocarka wąsko bijąca, 1 wialnie, 2 warchlaki. W wielkim Welczu u pana Krupińskiego o godz. 14: 1 maszynę do szycia „Singer”. Zieleniewicz, kom. sąd. w Grudziądzu.

PRZYMUSOWA LICYTACJA. Dnia 29 lutego 32 r. sprzedawac się będą na rzecz Kasy Chorych w Grudziądzu najwięcej dajacemu za gotówkę o godz. 12.00 w Dusocinie: 1 krowę i 1 cielę; o godz. 13.30 w W. Welczu: 1 świnie. Zbiórka licytantów w Dusocinie przed oberżą w W. Welczu przed leśniczówką.
Egzekutor.

G D Y N I A

LICYTACJA PRZYMUSOWA. Dnia 27 lutego o godz. 9 rano sprzedane będą w Gdyni przy ulicy Świętojańskiej (Urząd Skarbowy, parter, pokój Nr. 1) za gotówkę najwięcej dajacemu: lustra, leżanki, maszyny do szycia, maszyny szwajcarskie, bielizniarka, damskie kapelusze, biurka amerykańskie, prasy, pulpity, wagi uchyłne, obuwie gumowe, zegary drogeryjne, płaższe damskie itp. Zbiórka reflektantów przed Urzędem Skarbowym.
Urząd Skarbowy w Gdyni.

LICYTACJA PRZYMUSOWA. Dnia 29 lutego o godz. 9 rano sprzedane będą w Gdyni przy ulicy Świętojańskiej za gotówkę najwięcej dajacemu: 1 fortepian, samochód ciężarowy, 20 stołów, 60 krzesel, 1 bufet z regalami, maszynę do pisania, kanapę, 20 obrazów białych, oraz maszynę do krajania wędlin. Zbiórka reflektantów obok kawiarni Grand Cafe.
Urząd Skarbowy w Gdyni.

Trzymuje KTO KAWĘ ARACZEWSKIEGO stale kawałce.

„MIMOZA”
pierwszorzędny gabinet kosmetyki czaryskiej, stosowanie systematycznych zabiegów usuwających brzośki najbardziej zniszczonej cery. Manicure wykonuje rutynowa manicurzystka. Długotrwałe przyklejanie brw, rzęs, włosów. Przyjęcia dla Pań w codziennie od 5-6 po poł. Bezpłatna fachowa rada. Ceny przystępne. 460
ORUN, szersza 37, II. piętro.

Za 1.— zł.

Obiady smaczne, prywatnie, kuchnia warszawska, nie na margarynie, na miejscu i do menażek. Toruń, Bankowa 14, part. 1413

Szukam mieszkania
2 pokojów z kuchnią
Wiadomość w Adm. „Dnia Pomorsk.” Toruń

Wózki
Dziecięce poleca
„Fabryka Wózków Dziecięcych”
Bydgoszcz 3-go Maja 12.
Reperacja. 1199

Kupię
5% pożyczkę konwersyjną
Oferty do „Dnia Pomorsk.”
pod Toruń. 1483

Ufa - Palast
Elisabethkirchengasse 2.
Tel. 24600

Emil Jannings
w
„Stürme der Leidenschaft”
z **Anna Sten**. Film produkcji Erika Pommera Ufy Roberta Liebmana i Hansa Mullera.
Reżyserja: Roberta Siodmaka,
Muzyka: Friedricha Hollaendersa.
ANNA STEN obecną będzie osobliście w piątek na każdym seansie.
W dni powszednie: 4, 6, 15 i 8,30 godz.
W niedziele: 3, 5, 7 i 9 godz.

Lichtspiele
Elisabethkirchengasse 11
Tel. 31076

Tu także wielka wesoła atrakcja
Liane Haid, Hans Brausewetter i Albert Pré ean w
„Madame hat Ausgang”
(Ein verliebtes Abenteuer)
Wesoły film dźwiękowy według utworu scenicznego „ARMONT UND GERBIDON” z **Hide Hildebrand, Paul Bersfeld, Elisabeth Pin-Jeff, Hugo Fischer-Köppe.**
Reżyserja: Wilhelm Thiele, reżyser filmów „Drei von der Tankstelle”, „L. ebeswalzer”.
Oprócz tego: **Tydzień zwiadowy „Deuig” oraz ciekawy program dodatkowy.**
W dni powszednie: 4, 6, 15 i 8,30 godz. 4382
W niedziele: 3, 5, 7 i 9 godz.

PRZETARG PRZYMUSOWY.
We wtorek, dnia 1 marca rb. o godz. 4 popoł. sprzedac publicznie u p. Nowakowej w Niszczewicach najwięcej dajacemu przy natychmiastowej zapłacie: 2 maciory, 1 bufet, 1 kanapę. 1507
Janicki, kom. sądowy w Inowrocławiu.
Ref. 4826/32.

OGŁOSZENIE PRZETARGU.
Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Gdańsku ogłasza niniejszem przetarg publiczny na dzierżawę fryzjerskiej w Tczewie z terminem objęcia w dniu 1 kwietnia 1932 r.
1. Osoby ubiegające się o tę dzierżawę mają wnieść oferty, z dołączeniem życiorysu, odpisów świadectw, oraz ewtl. świadectwa o inwalidztwie wołennem najpóźniej do 21. 3. 1932 godz. 12 w poł. Ewentualne załączniki oferty mają być również zaopatrzone w przepisane znaczki stemplowe o 40 gr.
2. Oferty z oznaczeniem cyfrowym i słownem oferowanego rocznego czynszu dzierżawnego należy składać w Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych (w Gdańsku) w kopercie zamkniętej z napisem „Oferta na dzierżawę fryzjerskiej w Tczewie”.
3. Oferenci mają wyraźnie stwierdzić w ofertach, że warunki dzierżawy znane im są dokładnie.
4. Równocześnie z wniesieniem oferty należy złożyć w kasie dyr. Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych w Gdańsku wadium w kwocie 500,— zł, które w razie przyjęcia oferty będzie zatrzymane na poczet kaucji, w razie zaś nieprzyjęcia oferty będzie zwrócone. Kwit na wpłacone wadium winien być dołączony do oferty.
Jeżeli oferent, którego ofertę przyjęto, z jakichkolwiek powodów nie zawrze umowy lub też nie obejmie prowadzenia przedsiębiorstwa w terminie umówionym, to zatrzymane na poczet kaucji wadium przejdzie na rzecz Skarbu Państwa.
5. Ważność i skuteczność prawna zawrzeć się mającej umowy jest zawisa od uzyskania przez dzierżawcę właściwej koncesji (patentu) w myśl obowiązujących ustaw.
6. Oferenci związani są swymi ofertami przez przeciąg 8 (osmiu) tygodni, licząc od dnia otwarcia ofert.
7. Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Gdańsku zastrzega sobie prawo oddania wyż. wspomnianej dzierżawy według swego uznania jednemu z pośród oferentów lub innej osobie z wolnej ręki, nie bacząc na wynik postępowania licytacyjnego.
8. Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Gdańsku nie bierze odpowiedzialności za niezawinione niedotrzymanie oznaczonego w ogłoszeniu przetargu, terminu oddania przedmiotu dzierżawy.
9. Oferent, którego ofertę przyjęto, ponosi koszt ogłoszenia przetargu.
10. Informacji bliższych udziela Wydział Osobowy (pok. 244), codziennie, prócz dni świątecznych w godzinach od 11 do 13.
Otwarcie oferty nastąpi dnia 22. 3. 1932.
Gdańsk w lutym 1932 r.
Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Gdańsku.

LICYTACJA PRZYMUSOWA. Dnia 29 lutego o godz. 12.30 sprzedane będą w Gdyni przy ulicy Portowej za gotówkę najwięcej dajacemu: 1 fortepian 2 maszyny do szycia, 5-cio lampowy radioaparat, 30 płaszczy męskich oraz 10 ubrań. Zbiórka reflektantów przed firmą „Bazar”.
Urząd Skarbowy w Gdyni.

OGŁOSZENIE PRZETARGU.
Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Gdańsku ogłasza niniejszem przetarg publiczny na dzierżawę restauracji kolejowej w Chełmży z terminem objęcia w dniu 1 kwietnia 1932.
1. Osoby ubiegające się o tę dzierżawę mają wnieść oferty, z dołączeniem życiorysu, odpisów świadectw, oraz ewtl. świadectwa o inwalidztwie wołennem najpóźniej do dnia 21. 3. 1932 godz. 12 w poł.
2. Oferty z oznaczeniem cyfrowym i słownem oferowanego rocznego czynszu dzierżawnego należy składać w Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych w kopercie zamkniętej z napisem „Oferta na dzierżawę restauracji kolejowej w Chełmży”.
3. Oferenci mają wyraźnie stwierdzić w ofertach, że warunki dzierżawy znane im są dokładnie.
4. Równocześnie z wniesieniem oferty należy złożyć w kasie dyr. Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych w Gdańsku wadium w kwocie 800,— zł, które w razie przyjęcia oferty będzie zatrzymane na poczet kaucji, w razie zaś nieprzyjęcia oferty będzie zwrócone. Kwit na wpłacone wadium winien być dołączony do oferty.
Jeżeli oferent, którego ofertę przyjęto, z jakichkolwiek powodów nie zawrze umowy lub też nie obejmie prowadzenia przedsiębiorstwa w terminie umówionym, to zatrzymane na poczet kaucji wadium przejdzie na rzecz Skarbu Państwa.
5. Ważność i skuteczność prawna zawrzeć się mającej umowy jest zawisa od uzyskania przez dzierżawcę właściwej koncesji (patentu) w myśl obowiązujących ustaw.
6. Oferenci związani są swymi ofertami przez przeciąg 8 (osmiu) tygodni, licząc od dnia otwarcia ofert.
7. Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Gdańsku zastrzega sobie prawo oddania wyż. wspomnianej dzierżawy według swego uznania jednemu z pośród oferentów lub innej osobie z wolnej ręki, nie bacząc na wynik postępowania licytacyjnego.
8. Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Gdańsku nie bierze odpowiedzialności za niezawinione niedotrzymanie oznaczonego w ogłoszeniu przetargu, terminu oddania przedmiotu dzierżawy.
9. Oferent, którego ofertę przyjęto, ponosi koszt ogłoszenia przetargu.
10. Informacji bliższych udziela Wydział Osobowy (pok. 244), codziennie, prócz dni świątecznych w godzinach od 1 do 13.
Otwarcie oferty nastąpi dnia 22. 3. 1932.
Gdańsk w lutym 1932 r.
Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Gdańsku.

PRZETARG PRZYMUSOWY. Nieruchomość położona w Grzybnie i w chwili uczynienia zmianki o przetargu zapisana w księdze gruntowej Grzybno tom II karta 33 na imię Julji z Piwnickich Hulewiczowej w Grzybnie zostanie dnia 19 kwietnia 1932 r. o godz. 9 przedpoł. wystawiona w drodze egzekucji na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie pokój Nr. 13. Realność jest majątkością ziemską o obszarze 265,05,56 ha Grunta składają się z roli, łąk, pałuska, ogrodu Klasy gruntu od 2-6. Czysty dochód gruntowy 1584,31 talarów. Budynki stanowią: 1) Dom mieszkalny z odrębnym ustępem; 2) Obora ze stajnią i szopą; 3) Obora z owczarnią; 4) Dwie stodoły; 5) Dom mieszkalny dla urzędników z drwalnią i kurnikiem; 6) Chlew; 7) Stajnia z chlewem, spichrzem i powoznią; 8) Dom mieszkalny dla żniwiarzy; 9) Dom mieszkalny dla 6 rodzin ze stajnią; 10) Dom mieszkalny dla 6 rodzin; 11) Dom mieszkalny; 12) Dwie obory; 13) Stajnia dla żrebiat; 14) Kuźnia z warsztatem kołodziejskim. Wartość użytkowa budynków 1452 mk. Roczna kwota podatku budynkowego 57,60 mk. Wzianka o przetargu zapisano w księdze gruntowej dnia 17 lutego 1932 Chełmno, dnia 22 lutego 1932 r. (1504) 1 K 4/32. Sąd Grodzki.

UCHWAŁA. Względem majątku kupca Józefa Garsyia w Działdowie zostaje dnia 20 lutego 1932 o godz. 17 wdrożone postępowanie upadłościowe, albowiem firma Ernst Braun i Co G. m. b. H. w Gdańsku, działająca przez kierownika Ernesta Reimera w Gdańsku, która do upadłego dłużnika ma wierzytelność w kwocie 3.357,35 zł, wniosła o wdrożenie postępowania upadłościowego a niewypłacalność upadłego dłużnika wynika z przedłożonych niewykupionych i zaprotestowanych weksli. Zarządca masy upadłościowej ustanawia się adwokata Zygmunta Szwedowskiego w Działdowie. Wierzytelności upadłościowe należy zgłosić do dnia 18 marca 1932. Dla powzięcia uchwały co do wyboru zarządcy upadłości, ustanowienia wydziału wierzycieli, co do spraw, wyszczególnionych w § 132 ord. upadł. oraz dla sprawdzenia wierzytelności wyznacza się termin na dzień 23 marca 1932 o godz. 10 w sali 25 tutejszego Sądu. Wszystkim, którzy mają w posiadaniu rzeczy, należące do masy upadłościowej lub są coś do tej masy winni, poleca się nie wydawać i nie świadczyć do rąk upadłego dłużnika oraz nakazuje się im, by do dnia 11 marca 1932 zawiadomili zarządcę upadłości o posiadaniu rzeczy i o rozrachunkach, dla których domagają się oddzielnego zaspokojenia (1502)
Działdowo, dnia 20 lutego 1932.
3 N 1/32. Sąd Grodzki.

Najlepszy wizerunek w aterac wykonuje się z najlepszego materiału krajowego u
EWALD HIRSCH
GD NSK, FRUENGASSE 41
jak również reperacje i obciąganie nowymi sprężynami.
Tel. 23122 85

Zębiłony
wykaz osobisty na nazwisko Matylda Brzeska, wydany przez starostwo w Kartuzach unieważniam.

Okazja
Sprzedam korzystnie: encyklopedję niemiecką (Lexikon) antyczny kredens orzech włoski, umywalka mahoniowa, sypialka dębową i orzechową, szafy, bielizniarki, łóżka, stoły, kanapy, fotele, zastawę stołową na 12 osób, wózek do mleka, maszynę krawiecką, rowery, obrazy, zegary, portfelony, garderobę, obuwie męskie, damskie i dziecięce oraz wiele innych rzeczy.
Sklep Okazjowy
Grudziądź, ul. Narutowicza 15. [22]. 447

Udział lekcji
francuskiego, angielskiego, niemieckiego, gry na fortepianie. Adamska, Sukienicza 4. Toruń. 2322

Przeprowadzki
wozami meblowymi uskutecznia **W. Poczeka**
Bydgoszcz, Pomorska 62
tel. 65 712 zał. 1869 r.

Lekcje
języka niemieckiego
pojedynczo i zbiorowo udziela Arthur Osborne, rodz. wity Anglik Szkoła Morska Gdynia. 1403

REPERTUAR TEATRU TORUNSKIEGO
W piątek, dnia 26 bm. o godz. 20-tej przedstawienie i zakupione przez Kolekcjowców **„Dożuwoc”**
Komedia w 3 akt. wierszem Al. hr. Ferdyn.

W sobotę, dnia 27 bm. o godz. 20-tej **PREMIERA**
„Budz moin stru-m”
(Zabka)
Komedia w 3 aktach E. Foldersa.

W niedzielę, dn. 28 bm. o godz. 18-tej Ostatni raz!
Papa kawaler
Komedia w 3 aktach (7 obrazach) Childs Carpentera. (Ceny niższe).

W niedzielę, dn. 28 bm. o godz. 20-tej **„Budz moin stru-m”**
(Zabka)
Komedia w 3 aktach E. Foldersa.

Telegramy

Z ostatniej chwili

Szermierka Tardieu'go z Litwinowem na Konferencji Rozbrojeniowej w Genewie

Z Paryża przybył do Genewy premier Tardieu w otoczeniu członków delegacji francuskiej na konferencję rozbrojeniową. Zjawienie się szefa delegacji francuskiej, nowo mianowanego szefa rządu w kularach i na sali obrad wywołało duże wrażenie. Zwróciło uwagę, że ze szczególnym entuzjazmem powitał premiera francuskiego szef delegacji niemieckiej.

Po zakończeniu przemówienia Hendersona plenium konferencji rozbrojeniowej przyjęło uchwałę formalną o przekazaniu komisji generalnej wszystkich projektów rozbrojeniowych i projektu konwencji rozbrojeniowej, wypracowanego przez komisję przygotowawczą, w tym celu, aby zajęła się rozważaniem i skoordynowaniem wszystkich projektów i propozycji oraz przekazała je wspólnym komisjom i podkomisjom. Komisja generalna jest obecnie głównym organem konferencji rozbrojeniowej. Na jej posiedzeniu, które wzbudziło ogólne zainteresowanie przemawiał czterokrotnie premier Tardieu. Referent wszystkich przekazanych komisji głównej — wniosków rozbrojeniowych delegat Czechosłowacji, minister dr. Edward Benesz zapewnił, że starać się będzie pracować z jaknajwiększą lojalnością.

Min. spraw zagr. W. Brytanji sir John Simon zaproponował w krótkim przemówieniu, ażeby komisja generalna uznała za podstawę swoich prac i za ramy, w których obracać się będzie dyskusja — projekt konwencji rozbrojeniowej z 1930 roku, opracowanej przez komisję rozbrojeniową.

Propozycję sir Simona popiera gorąco w niesłychanie barwnym i żywym przemówieniu, przyjęty gromkimi oklaskami na łamach delegatów i publiczność, premier Tardieu, podkreślając, że projekt konwencji opracowany został pod auspicjami Ligi Narodów i pod jej auspicjami pracuje, pracować będzie i pracować musi konferencja rozbrojeniowa, mimo, iż w skład jej wchodzi delegaci państw nie należących do Ligi Narodów. Propozycję sir Simona, poparli następnie delegaci innych państw, a przede wszystkim delegat Japonji minister Matsudaira i delegat Włoch.

Poruszenie na sali wywołało przemówienie komisarza Litwinowa, który stwierdził, że oprócz projektu tego komisja generalna ma do czynienia z innymi propozycjami — często, jak naprzykład propozycja sowiecka, wychodzącymi poza jego ramy. Projekt konwencji mówi o ograniczeniu zbrojeń, a projekt sowiecki mówi o całkowitem ich zniesieniu, czyli o redukcji do zera, jak wyraził się komisarz Litwinow. W tym stanie rzeczy proponuje komisarz Litwinow, ażeby projekt sowiecki rozpatrzyć przedewszystkiem.

Komisarzowi Litwinowowi odpowiedział natychmiast premier Tardieu niesłychanie ciętym i dowcipnym wywodem. Premier Tardieu mówi, iż całym sercem popiera propozycję komisarza Litwinowa, ażeby najpierw rozpatrzyć projekt sowiecki, a to dla uniknięcia nieporozumień, w przeciwnym bowiem razie konferencja rozbrojeniowa nie będzie mogła zorientować się, czy ma redukować zbrojenia do pewnego poziomu, czy też do zera, które też jest pewnym poziomem, ale... nieznacznym.

Przemówienie premiera Tardieu nagrodzone zostało rześmi oklaskami. Propozycja sir Simona została jednogłośnie przyjęta, wobec tego komisja generalna postanowiła oprzeć

się na projekcie konwencji, sporządzonym przez komisję przygotowawczą.

wywoływało żywiołowe oklaski wśród tłumnie zalegającej salę publiczności tak, iż minister Henderson, zamykając posiedzenie, musiał publicznie uprzedzić, że na przyszłość nie zezwoli w interesie przestrzegania porządku obrad na manifestowanie swych sympatyj, czy antypatyj.

Genewa, 26. 2. (PAT). Jest rzeczą bez-

spieczną, że dzień wczorajszy był dla konferencji rozbrojeniowej pomyślnym. Po odrzuceniu propozycji Litwinowa powzięto ważną decyzję w komisji głównej, w szczególności decyzję utworzenia komisji politycznej. Delegat niemiecki usiłował przeciwdziałać utworzeniu komisji politycznej, jednakże dzięki zdecydowanemu stanowisku delegacji wielkich mocarstw, decyzja utworzenia komisji zapadła.

„Głodowy kanclerz“

na trybunie Reichstagu o polsko-sowieckim pakcie nieagresji

Berlin, 26. 2. (PAT). W dniu wczorajszym Reichstag kontynuował obrady. Pierwszy wstąpił na trybunę kanclerz Brüning, powitany przez komunistów okrzykami „Głodowy kanclerz!“.

Omawiając konflikt na Dalekim Wschodzie, kanclerz Brüning zaznaczył, że rozwiązanie tego konfliktu posiada dla Niemiec specjalne znaczenie. W sprawie kłajpedzkiej kanclerz stanął w obronie postę niemieckiego w Kownie Morata.

W sprawie paktu o nieagresji pomiędzy Polską a Sowiecami kanclerz Brüning oświadczył, że jeśli Polska zaatakuje trzecie państwo, to Rosja posiada na mocy tego paktu swobodę działania, wobec czego niema powodu, aby w stosunkach sowiecko-niemieckich zaszyły jakieś zmiany.

Z kolei kanclerz bronił się przeciwko zarzutom niemiecko-narodowych, jakoby wskutek taktyki niemieckiej inicjatywa Hoovera spłynęła na panewce. Brüning oświadczył, że w

krytycznych dniach Niemcy nie uczyniły żadnego kroku politycznego na zewnątrz bez ścisłego kontaktu z rządem amerykańskim. — Poruszając sprawę możliwości przyścia do steru rządu koalicyjnego, kanclerz Brüning stwierdza, że jego osoba przy współpracy z obecną opozycją nie wchodzi w rachubę. Kanclerz Brüning przeciwstawił się tezie propagowanej przez prawicę, iż z dniem 9 listopada 1918 r. rozpoczęło się nieszczęście Niemiec, oświadczając, iż przyczyny należy szukać w błędach politycznych z czasów przedwojennych, o których obecnie się zapomnielo. W końcu Brüning oświadczył, iż od ponownego wyboru prezydenta Hindenburga zależy wiara całego świata w to, że naród niemiecki posiada jeszcze szacunek dla historii.

Mowa Brüninga przerywana była okrzykami ze strony narodowych socjalistów, tak iż chwilami nie można było zrozumieć słów Brüninga.

Góra Anglja!

Funt szterling niebawem zacznie zwyżkować

Wspaniałe wyniki polityki finansowej rządu Mac Donalda

Londyn, 26. 2. (PAT). „Daily Herald“ ogłasza sensacyjną wiadomość, że bank angielski, który kilka tygodni temu wpłacił ostatnią część pożyczki 50 milionów funtów, obecnie na 6 miesięcy przed terminem przygotowany jest już do spłacenia drugiej pożyczki w wysokości 80 milionów funtów, którą zwrócić miał w Paryżu i Nowym Jorku dopiero w sierpniu br. Bank angielski już nagromadził potrzebną ilość franków i dolarów, aby całą pożyczkę 80 milionów spłacić. Udało się to głównie ban-

kowi angielskiemu dzięki otrzymaniu złota z Indji w sumie 40 milionów funtów. Przez cały czas bank angielski skupował obcą walutę, korzystając z każdej różnicy kursu, aby pomnożyć waluty.

Dziennik spodziewa się dalszego obniżenia stopy procentowej banku angielskiego z 5 na 4 i pół, uważając za zupełnie możliwe, że może to nastąpić nawet dziś. W związku z powyższą rewelacją — pisze „Daily Herald“ — spodziewać się można dalszego wzrostu funta.

W Zagłębiu zapanował spokój

Sytuacja strajkowa nie uległa zmianie

Sosnowiec, 26. 2. (PAT). Ósmy dzień strajku w Zagłębiu Dąbrowskiem nie zmienił zasadniczo w niczem sytuacji. Kopalnie prywatne pracują, przyczem zaznaczył się tu wzrost liczby pracujących tu robotników z 593 do 718.

Sosnowiec, 26. 2. (PAT). W dwóch kopalniach do pracy obserwacyjnej zgłosiło się w dniu wczorajszym więcej robotników, niż było zamówionych, a mianowicie na kopalni „Jerzy“ do obserwacji zgłosiło się 70 robotników, a na kopalni „Jowisz“ 90 robotników więcej. Ogółem na obserwacji pracuje 1265 osób.

Katowice, 26. 2. (PAT). Proklamowany na dzień dzisiejszy przez centralny związek górniczy oraz zredukowane grupy lewicowe strajk w hutach na G. Śląsku zupełnie się nie powiodł. Sytuacja przedstawia się następująco: na terenie miasta Królewskiej Huty, jak

i na terenie powiatu czarnogórskiego, rybnickiego i katowickiego, wszystkie huty pracują normalnie, jak również huta „Bismarcka“ w Wielkich Hajdukach i huta w Świętochłowicach. Spokoju nigdzie nie zakłócono.

Katowice, 26. 2. (PAT). Sytuacja na kopalniach przedstawia się następująco: Kopalnia „Huta Laura“ strajkuje w dalszym ciągu. Na 597 ludzi zalogi strajkuje 530. Wczoraj przy drugiej zmianie zastrajkowało na kopalni „Rychter“ w szybie „Bangan“ na 258 — 250 robotników i na kopalni „Maks“ na 547 strajkuje 508 robotników. Na kopalni „Rychter“ na 310 robotników nie stawiło się do pracy tylko 135. Są to robotnicy przeważnie zamieszkałi w Zagłębiu Dąbrowskiem i którzy przypuszczalnie nie zostali dopuszczeni do przejazdu do pracy. Huta „Pokój“ pracuje normalnie. Na kopalni „Maks“ świętówka.

Święto Nauki Polskiej

(o) Warszawa, 26. 2. (Tel. wł.). Dn. 28 b. m. odbędzie się wielka uroczystość „Święta Nauki Polskiej“. Będzie to obchód 50-lecia istnienia Kasy im. Mianowskiego. W przededniu uroczystości p. Prezydent Rzplitej, protetor Kasy im. Mianowskiego, urządzi przyjęcie dla uczonych i profesorów na Zamku.

Gielda berlińska

wczoraj została otwarta

Berlin, 26. 2. (PAT). Po 5-miesięcznej przerwie otwarta została giełda papierów wartościowych w Berlinie przy licznych udziałach interesowanych. Na początku zebrania panowało duże ożywienie, które wkrótce jednak pod wpływem ogólnej depresji i niepewności politycznej opadło. W rezultacie dokonano z licznych transakcyj.

Górnicy polscy we Francji

będą mieli te same prawa co francuzi

Paryż, 26. 2. (PAT). Komisja górnicza izby deputowanych przyjęła sprawozdanie, wypowiadające się za przyjęciem konwencji francusko-polskiej, której celem jest przyznanie obywatelom polskim, pracującym w kopalniach francuskich wszystkich przywilejów prawnych, z jakich korzystają górnicy francuscy.

Strajk protestacyjny

zapowiedzieli pracownicy

miejsca w Warszawie

(o) Warszawa, 26. 2. (tel. wł.) Wczoraj wieczorem odbyło się posiedzenie pracowników magistratu warszawskiego, na którym uchwalono jednogłośnie strajk protestacyjny. Strajk ma podłoże ekonomiczne i wywołany został tem, że Magistrat nie wypłaca pensyj w terminie oraz iż pensje mają być zredukowane o 30 proc. Bardzo możliwe, że do strajku przyłączy się również zakłady użyteczności publicznej.

400 kilometrów na godzinę

Nowy rekord samochodowy Campbella

Londyn, 26. 2. (PAT). W słynnej miejscowości Dayton Beach na Florydzie znany automobilista angielski Malcolm Campbell ustanowił wczoraj na maszynie „Niebieski Ptak“ nowy automobilowy rekord światowy, osiągając średnio szybkość 254 mile na godzinę, czyli przeszło 400 km. Campbell pobił własny swój rekord z przeszłego roku.

Grupa w Wilnie

Wilno, 26. 2. (PAT). Z powodu silnych mrozów w ostatnich dniach na terenie Wilna wybuchła epidemia grypy. Zanotowano ponad tysiąc wypadków tej choroby. W związku z tem ilość chorych w Kasie Chorych zwiększyła się o 150 procent.

Ogłoszenia: wiersz milim. na stronie 7-lamowej . . . 0,25 zł
w tekście na pierwszej stronie . . . 1,50 zł
na drugiej i trzeciej stronie 1 zł — w tekście . . . 0,60 zł
Drobne za słowo 15 gr. pierwsze słowo podwójnie.
Dla poszukujących pracy i nekrologi 25% zniżki, komunikaty 50 gr.
Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki.
W Gdańsku za wiersze m/m na stronie 7-lamowej . . . 15 fen.
Drobne za słowo 5 fen. — tytułowe . . . 10 fen.
Przy sądownym śledzeniu niezłotności rabat upada. Dla wszelkich spraw spornych wisiacie są Sady w Toruniu. Za terminowy druk przepisani miejsce ogłoszenia administracja nie odpowiada.

Redaktor odpowiedzialny Wacław Górnicki w Toruniu, Bydgoska 37
Red. odpowiedzialny na Bydgoszcz Józef Dobroszański Mostowa 6
Redaktor odpowiedzialny za sprawy W. M. Gdańska Wł. Cieszyński, Gdańsk, Stodęgarn 6
Redaktor odpowiedzialny na Gdynię Henryk Tetzlaff, Gdynia, Grabówek
Redaktor odpowiedzialny na Inowrocław, Józef Dąbrowski Inowrocław ul. Poznańska 65
Redaktor odpowiedzialny na Grudziądz, Józef Stanoch, Rynek 70/11.
Za ogłoszenia odpowiada administracja
Wydawnictwo: „Dzień Pomorski“, „Dzień Bydgoski“, „Gazeta Morska“, „Dzień Grudziądzki“, „Dzień Kaszubski“, „Dzień Kulowski“
Nakładem i czcionkami Pomorskiej Drukarni Rolniczej S. A. w Toruniu

Abonament miesięczny wynosi

w ekspedycji miejscowych agencjach . . . 3 — 20
z odnośnikiem do domu w Toruniu . . . 3,40 zł
przez pocztę z odnośnikiem . . . 3,36 zł
od opaska . . . 4,50 zł
w Gdańsku przez pocztę . . . 2,50 gr przez chłopca . . . 2,30 zł
z odbieraniem w administracji wrot od 2, z ogranicz. 4 gr . . . 7 — zł
W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą (np. przeszkody w zakładzie strajku), Administracja nie odpowiada za niedostarczenie pisma
PRENUMERATA „DNIA KUJAWSKIEGO“ miesięcznie w administracji 2,70 zł — na pocztach już z odnośnikiem kwartalnie 9,87 zł miesięcznie 3,09 zł